

EYLÜL 2025

15 TEMMUZ ÖZEL HAREKAT PATLAMALARI KAPSAMINDA AKINCI YARGILAMASI

RIGHTS DEFENDERS INITIATIVE (RDI)
GÖNÜLLÜLERİ TARAFINDAN HAZIRLANAN BU
RAPOR 15 TEMMUZ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN
AKINCI DAVASI KARARININ TARTIŞMALI
NOKTALARINI ELE ALMAKTADIR

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	3
GİRİŞ	4
BİRİNCİ BÖLÜM	5
GÖLBAŞI EMNİYET HAVACILIK DAİRESİ BAŞKANLIĞI SALDIRISI	5
1- Emniyet Havacılık Dairesi Başkanlığı Saldırısı Hakkında Genel Bilgi	5
2- Emniyet Havacılık Dairesi Hangi Pilotlar Suçlanıyor?	5
3-Emniyet Havacılık Dairesi Hangi Uçak Bombalandı?	9
4-Emniyet Havacılık Dairesi Hangi Pilotlar Destek Verdi?	11
5-Emniyet Havacılık Dairesi Ne Zaman Vuruldu?	12
İKİNCİ BÖLÜM.....	16
GÖLBAŞI ÖZEL HAREKÂT DAİRESİ BAŞKANLIĞI SALDIRISI	16
1. Özel Harekât Dairesi Başkanlığı Saldırısı Hakkında Genel Bilgi.....	16
2.Gölbaşı Özel Harekât Dairesi Hangi Pilotlar Suçlanıyor?	16
3- Gölbaşı Özel Harekât Dairesini Hangi Uçak Bombalandı?	18
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	21
ATILDIĞI İDDİA EDİLEN BOMBALARIN ANALİZİ	21
1-Mahkemenin İddiasına Göre Hangi Tür Bomba Kullanıldı?	21
2-Emniyet Havacılık Dairesi Olay Yeri Görüntü Analizi.....	22
3-Özel Harekât Dairesi Olay Yeri Görüntü Analizi	23
4-Olay Yeri İncelemesi Bakımından Vaka Analizi.....	25
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	29
HAREKÂT MERKEZİ OLMADAN BU EYLEMLER GERÇEKLEŞEBİLİR Mİ?.....	29
1- Komuta Kontrol Olmadan Hava Gücü Tam Olarak Kullanılamaz	29
2- DESK Ünitesinden Bir Hava Harekâtı Yönetilemez	29
3- DESK Ünitesindeki Telsizlerle İddia Edilen Konuşmalar Yapılamaz	31
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	34
TELSİZ VE TELEFON KAYITLARINDA HUKUKSUZLUK VE MANİPÜLASYON	34
1-Hukuki Usullere Uygun Olmayan Kayıtlar	35
2-Bilirkişilerden Usulsüzlüğün İtirafı.....	37
3-Ses Kaydı Çözüm Tutanaklarında Şüpheler	50
4- Kamera Kayıtları ve Ses Çözüm Tutanaklarını Uyumsuzlukları	61
5- Akıncı Uçuş Kulesi ve Adli Tıp Raporundaki Şüpheli Durumlar	65
ALTINCI BÖLÜM.....	69
GÖRÜNTÜ KAYITLARINDA HUKUKSUZLUK VE MANİPÜLASYON	69

1-Hukuki Usullere Uymadan Elde Edilen Deliller.....	69
2-Görüntü Kayıtlarında Manipölasyon	71
YEDİNCİ BÖLÜM	74
RADAR VE KARA KUTUDA (CSFDR) HUKUKSUZLUK VE MANİPÜLASYON	74
1- Mehmet Şanver'den Radar Kayıtlarında Manipölasyon İtirafı.....	74
2- Duman Kayıt Cihazı Çözümlerine Yansıyan Şüpheli İşlemler.....	75
3- Altı Farklı Raporda Birbiriyle Tutarsız Radar Kayıtları.....	79
4- Kara Kutu (CSFDR) Kayıtlarına Yansıyan Şüpheli İşlemler	80
SONUÇ	82

KISALTMALAR

AWACS: Airborne Warning and Control System, Hava Erken Uyarı ve Kontrol Sistemi

BEL 429: Çok maksatlı hafif sınıf helikopter

BHHM: Birleşik Hava Harekât Merkezi

CSFDR: Cockpit/Flight Data Recorder, Kara Kutu

DESK: Uçaklara Kalkana Kadar Yardım Sağlayan Küçük Merkez

DVR: Digital Video Recorder System, Dijital Video Kayıt Sistemi

GBU 10: Guided Bomb Unit, Güdümlü Bomba Ünitesi

LCN: Load Classification Number, Yük Sınıflandırma Derecesi

MACH: Ses hızına oranla bir cismin hızını ifade eden bir terim

MASE: Mean Aerodynamic Safety Envelope, Ortalama Aerodinamik Güvenlik Zarfı

MEBS: Muhabere ve Elektronik Bilgi Sistemleri

MKE: Makine Kimya Endüstrisi

PLS: Precision Landing System, Hassas İniş Sistemi

PÖH: Polis Özel Harekât

RAPCON: Radar Approach Control, Radar Yaklaşma Kontrolü

ROKETSAN: Roket Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi

TMH: Terörle Mücadele Harekâtı

TNT: Trinitrotoluen

TAI: Turkish Aerospace Industries, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş

TGP: Targeting Pod, Hedefleme Podu

UHF: Ultra High Frequency, Ultra Yüksek Frekans

VHF: Very High Frequency, Çok Yüksek Frekans

GİRİŞ

15 Temmuz 2016 tarihinde meydana gelen olaylar, yakın dönem Türk siyasi ve askeri tarihinin en tartışmalı konularından biri olmuştur. Bu olaylar çerçevesinde başlatılan yargılamalar, özellikle Akıncı Üssü davası, gerek kapsamı gerekse sanık sayısı bakımından Cumhuriyet tarihinin en büyük davalarından biri olmaya adaydır. Ancak dava sürecinde kullanılan delillerin niteliği, toplanış usulleri, yorumlanış biçimi ve raporlara yansıma şekilleri ciddi tartışmalara yol açmıştır.

Bu raporun temel amacı, mahkeme kararlarının dayandırıldığı bilirkişi raporları, olay yeri inceleme tutanakları, teknik inceleme belgeleri ve CSFDR (kara kutu) kayıtlarının bilimsel, hukuki ve teknik açıdan incelenerek mevcut çelişkilerin ortaya konulmasıdır. Özellikle:

- Olay yeri inceleme raporlarındaki usulsüzlükler ve çelişkiler,
- Patlama bölgelerinden elde edilen delillerin korunmaması ve manipüle edilmesi,
- TNT kalıntıları ve metal parçalar üzerinden yapılan ön kabuller,
- CSFDR kayıtlarının eksikliği, hatalı değerlendirilmesi veya hiç incelenmemesi,
- Uçak ve pilotların tespitine ilişkin belirsizlikler,
- Bilirkişi raporlarının tarafsızlık ve uzmanlık kriterlerini karşılamaması,
- Radar kayıtlarında manipülasyon örnekleri
- Telsiz ve telefon kayıtlarında açık manipülasyon

gibi hususlar ayrıntılı şekilde incelenecektir.

Raporda amaçlanan, iddia edilen bombalama eylemlerinin gerçekten gerçekleşip gerçekleşmediğini değil, bu eylemlerle ilgili ortaya konan delillerin **hukuken ve bilimsel olarak güvenilir olup olmadığını** sorgulamaktır. Bu inceleme, hem sanıkların lehine hem de aleyhine tüm bulguları dikkate alarak hazırlanmış, bilimsel yöntemlerin ve adil yargılanma ilkelerinin ışığında değerlendirilmiştir. Zira evrensel hukuk ilkelerine göre, maddi gerçeğe ulaşmanın tek yolu delillerin usulüne uygun şekilde toplanması, incelenmesi ve yorumlanmasıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

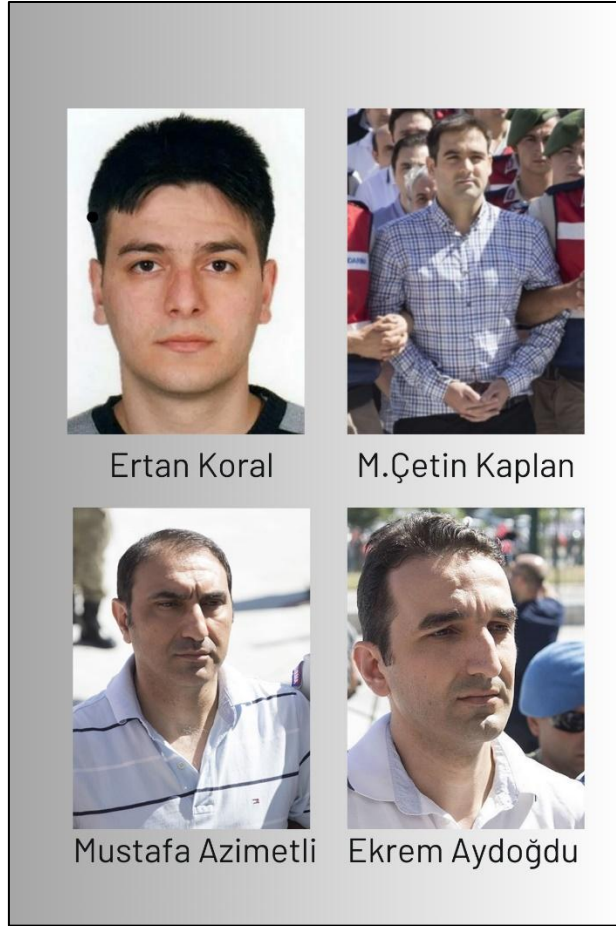
GÖLBAŞI EMNİYET HAVACILIK DAİRESİ BAŞKANLIĞI SALDIRISI

1- Emniyet Havacılık Dairesi Başkanlığı Saldırısı Hakkında Genel Bilgi

15 Temmuz 2016 saat 23.08'de darbe girişimiyle suçlanan pilotların EGM Havacılık Dairesi helikopter pistine GBU-10 bombası attıkları ve görevli polis memurları; Murat Alkan, Mehmet Demir, Yasin Bahadır Yüce, Ferhat Koç, Yunus Uğur, Mehmet Oruç ve Ahmet Oruç'u şehit ettikleri iddia edilmektedir. Öncelikle sanıklar basına konu olan ifadelerinin ağır işkence, baskı ve tehdit ortamında alındığını söyleyerek bu ifadelerini reddetmiştir. Mahkemede verdikleri ifadede ise tüm suçlamaları reddederek bilirkişi raporları, kamera görüntüleri gibi delillerden hareketle suçu işlemediklerine dair dikkate değer savunmalar yapmışlardır. İlk derece mahkemesi savunmalara itibar etmemiş ve sanıklar ağırlaştırılmış müebbet cezasıyla cezalandırmıştır. Mevcut durumda gerekçeli karar İstinaf ve Yargıtay tarafından onanmış olup Anayasa Mahkemesi önünde beklemektedir.

2- Emniyet Havacılık Dairesi Hangi Pilotlar Suçlanıyor?

Mahkemenin gerekçeli kararına göre 22:01 civarında Akıncı üssünden kalkış yapan pilotlar Mehmet Çetin Kaplan ve Ertan Koral'ın F-16 savaş uçağıyla Gölbaşı Emniyet Havacılık Daire Başkanlığı helikopter pistine bomba attılar. Beraber uçan ikinci uçaktaki pilotlar Mustafa Azimetli ve Ekrem Aydoğdu ise Gölbaşı Emniyet Havacılık Dairesi pistini lazerle işaretlediler ve hedefin vurulmasına yardımcı oldular. Yani bu olayda; iddiaya göre kokpitin önünde ve arkasında birer pilotun oturduğu 2 adet D tipi F16 uçağı kullanıldı ve bu 2 uçak kol halinde yani beraber uçtular.

Sanıkların savunmalarından hareketle, bu iddianın somut bir biçimde ispat edilemediğini ortaya konulacaktır. Gölbaşı Emniyet Havacılık dairesine bombayı atan pilotların Mehmet Çetin Kaplan ve Ertan Koral olduğu varsayımıyla inceleyelim. Bu iki pilot D tipi 2 kişilik F16 uçağıyla uçuyor ve uçağı aynı anda binmeleri gerekiyor. Uçak içinde gerçekleştirdikleri söylenen ve saldırıya dair en güçlü delil olarak değerlendirilen viktor telsiz konuşma dökümlerine göre Mehmet Çetin Kaplan saat 21.53 te Ertan Koral ile bulunduğu uçaktan telsiz konuşmasını yapıyor. Aynı uçakta olmaları ve bu telsiz konuşmasını yapmış olmaları mümkün görünmüyor. Çünkü kamera kayıtlarına göre Ertan Koral'ın 141 inci filo harekât odasında saat 21.40 ta görüntüsü bulunuyor.

Yani mahkeme diyor ki; Ertan Koral 13 dakika içinde uçağa binip telsiz konuşması yapacak duruma geldi. Bu neden mümkün olamaz? Çünkü jet uçakları bir otomobil gibi kontağına basıp çalışan ve gaza basınca giden araçlar değil. Kamera görüntüsünden sonra hemen uçağa doğru hareket etse bile, uçuş çantası ve kaskın alımı, karanlık yolda minibüsle yolculuk, uçak başı, uçak dış kontroller, emniyet bağları, kokpit ve şartellerin kontrolü, uçuş pozisyonu, telsizin faal olması için motor çalıştırma, jeneratör, avyonik sistemlerin devreye girmesi için en iyi ihtimalle 25 dakika gerekiyor. Bu fizik kurallarına göre mümkün görünmüyor.

Kamera görüntüsü/Telsiz Konuşması (25 dk gerekli)

Bu mümkün olmayınca uçağın kalkış zamanı, havada kalış süresi, bombalama zamanı, uçan pilotların kimliği gibi tüm iddialar boşa düşmüş oluyor. Burada evrensel hukukun temel prensibi “*Şüphe Sanık Lehinedir*” ilkesinin devreye girmesi ve aksi durumun adil yargılanma ihlali olması gerekirdi. Ancak Türkiye’de, özellikle 15 Temmuz davalarında yargı bağımsızlığını tamamen ortadan kaldıran birçok eylem ve söylem bulunmaktadır. Örneğin bu mahkemenin başkanı Selfet Giray Ankara Polisevi’nde, bir nevi yürütme organının yargıya brifing vermesi anlamına gelen çalıştayın katılımcıları arasındadır. Çalıştayda gündeme gelen tartışmalardan bir tanesi de 15 Temmuz davalarında idare hukukuna uyularak “*Şüphe Devlet Lehinedir*” prensibinin uygulanmasının tartışılması ve kabulüdür. Bu kabul, evrensel hukuk prensipleri ve adil yargılama ilkeleri açısından kabul edilebilir değildir.

Yine saldırılara dair en büyük delil olarak gösterilen ve dava dosyasına giren telsiz ve telefon dökümlerinde bombayı attığı söylenen pilotlar Ertan Koral ve Mehmet Çetin Kaplan’ın hiçbir konuşması yer almıyor. Normalde biri hedefi işaretleyen ve diğeri hedefi vuran olmak üzere 2 uçak varsa birbiriyle koordine olmadan ve konuşmadan bunları yapması mümkün değil. Ayrıca

uçtukları iddia edilen uata pilotların parmak izi veya DNA şeklinde izler bırakması gerekiyor. Ancak bombalama yaptığı iddia edilen uata tespit edilen bu tür adli bulgularda göremiyoruz. Ertan Koral o saatlerde terörle mücadele harekt kapsamında uçuş yaptığını, iddia edilenin aksine farklı kuyruk numaralı uala uçtuğunu ve Ankara ehir hatt dışında havada bekleme yaptıklarını ifade ediyor. Zaten uçtuğu söylenen uçağın teknik inceleme ve konum bilgilerine bakıldığında Gölbaşı üzerinde uulduğuna dair bir veri de bulunmuyor.

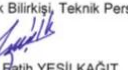
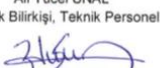
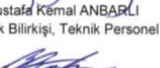
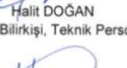
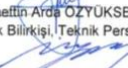
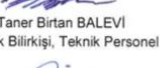
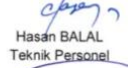
3-Emniyet Havacılık Dairesi Hangi Ua Bombaladı?

Mahkeme gerekçeli kararında; Aslan 1-2 numara ağrı adıyla uçuş yapan 94-0110 kuyruk numaralı F16 uçağının Emniyet Havacılık Dairesine bomba attığını söylüyor. Adli bir olayda bir silahın balistik inceleme sonucu ateş edip etmediği veya bir çekirdeğin silaha ait olup olmadığı gibi sonuçları görebiliriz. Aynı şekilde bomba attığı iddia edilen bir uçağın da bir nevi balistik inceleme yapılmasıyla bomba atıp atmadığını tespit etmek mümkündür. Burada 15 uzman imzasıyla hazırlanan TAİ bilirkişi raporundaki verileri dikkate alacağız.

Soruşturma No: 2016/21441

BİLİRKİŞİ RAPORU

15/07/2016 tarihinde ülkemiz genelinde meydana gelen Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıkmaya yönelik darbeye teşebbüs eylemi nedeniyle Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı'na başlatılan soruşturma kapsamında Akıncı Hava ss'nde icra edilen arama işleminde Akıncı 4. Ana Jet s Komutanlığı'nda bulunan F-16 jet uaları üzerinde yapılan incelemede teknik bilirkişi olarak görevlendirilmiş olmamız nedeniyle düzenlenen bilirkişi raporumuz aşağıda / ekte sunulmuştur. İ bu rapor 3 adet kağıt kopya, iki adet de CD/DVD kopya olarak basılmıştır.

 Uğur KULAKSIZ Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Barış SOYAL Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Ali GÜLCAN Teknik Bilirkişi, Teknik Personel
 Ali Yücel UNAL Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Hüseyin ZABAN Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Fatih YEİLKAĞIT Teknik Bilirkişi, Teknik Personel
 Mustafa Kemal ANBARLI Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Halit DOĞAN Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Alaettin Arda OZYKSEL Teknik Bilirkişi, Teknik Personel
 Taner Birtan BALEVİ Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Metin EN Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 İrfan ALTA Teknik Bilirkişi, Teknik Personel
 Güven KORUCU Teknik Bilirkişi, Teknik Personel	 Mustafa Nejat EME Teknik Personel	 Hasan BALAL Teknik Personel
 aban BULUT Teknik Personel	 Rüçhan YAVAŞ Teknik Personel	 Unal VARSAK Teknik Personel

Bu rapordaki Kara kutu bilgileri (CSFDR), bu 94-0110 kuyruk numaralı uçağın en son 14 Temmuz 2016 22.19'da uçuş yaptığını göstermektedir. Kara kutu bilgilerinin değiştirilemez veri

niteliğinde olduğunu hatırlatalım. Başka bir veri ise uçuş yapan uçağın yakıt durumu. Bakım personelinin 22:30 sonrası uçaklara yakıt vermediğini de dikkate alırsak, 94-0110 kuyruk numaralı uçak üzerinde tespit edilen yakıt miktarının tam dolu seviyede olması hiç uçmadığını gösteriyor.

40

Aslan 2 (2) / 94-0110

532. Klasör / pdf ...162725 s1

(Telsiz)

6.6 EK F [Olay Tarihinde Uçuşa Katılmayan (Menfi) Uçaklara Ait İnceleme Sonuçları]

827. Klasör / image 259 s1

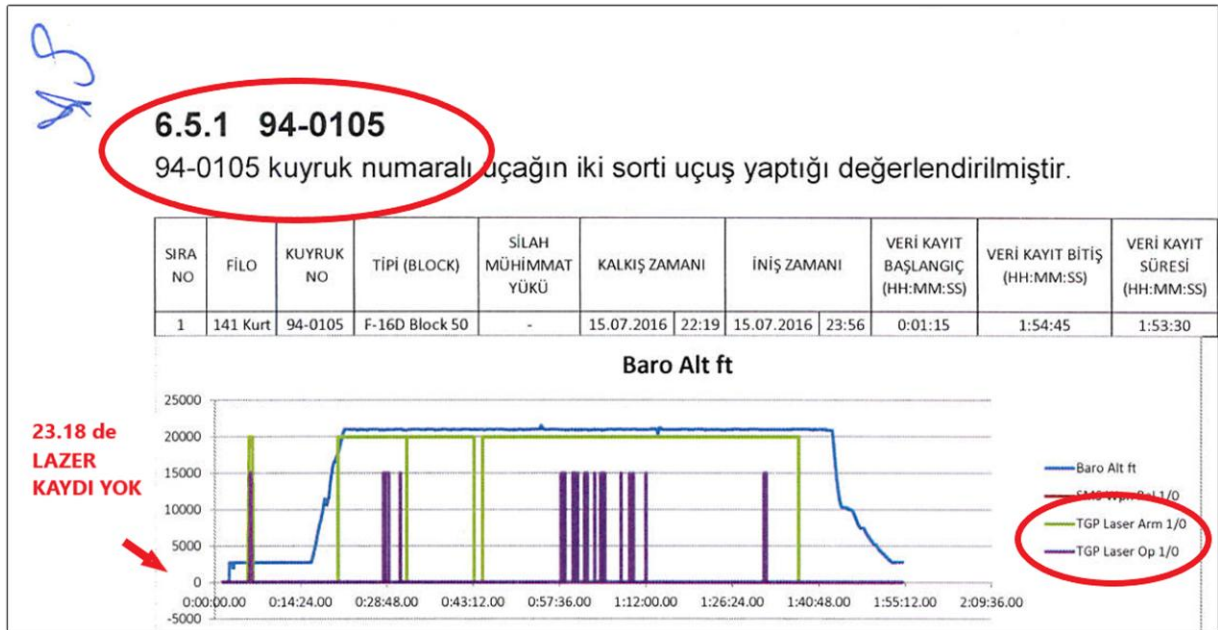
SIR A NO	FILO	KUYRUK NO	TİPİ (BLOCK)	PARK YERİ	SİLAH MÜHİMMAT YÜKÜ	SON UÇUŞ KALKIŞ ZAMANI	MOTOR DOWNLOAD	CSFDR DOWNLO AD	OLAY YERİ	AÇIKLAMA
1	141 Kurt	93-0685	F-16C Block 50	7 Sığınak	2xGBU38 (JDAM)	01.07.2016 14:11(L)	+	+	+	
2	141 Kurt	94-0093	F-16C Block 50	2 Sığınak	2xGBU38 (JDAM)	12.07.2016 20:40(L)	+	+	+	
3	141 Kurt	94-1557	F-16D Block 50	B Havuzu	-	13.07.2016 02:25(L)	+	+	+	
4	141 Kurt	94-0110	F-16D Block 50	B Havuzu	1xGBU10 (LGB)	14.07.2016 22:19(L)	+	+	+	3 Nolu istasyonda bomba olmadığı için uçağın yükleme işleminin yarım kaldığı düşünülmektedir.
5	141 Kurt	94-0090	F-16C Block 50	4 Sığınak	2xGBU10 (LGB)	14.07.2016 20:34(L)	+	+	+	
6	141 Kurt	94-0085	F-16C Block 50	3 Sığınak	6x MK82 (Genel Maksat)	14.07.2016 20:39(L)	+	+	+	
7	141 Kurt	94-0084	F-16C Block 50	A Havuzu	6x MK82 (Genel Maksat)	13.07.2016 21:44(L)	+	+	+	
8	141 Kurt	94-0084	F-16C Block 50	A Havuzu	6x MK82 (Genel Maksat)	13.07.2016 21:44(L)	+	+	+	

Öte yandan uçağın iki kanadından birinin altında bir adet GBU-10 mühimmatı bulunduğu diğer kanadın altında ise herhangi bir mühimmat bulunmadığı 23-27 Temmuz'da teknik personelce kaydedilmiştir. Bir bombanın eksik olması sebebiyle atılmış olabileceği şüphesi ortaya çıkmış ve bu yönde teknik incelemeler başlatılmıştır. Ancak yapılan incelemeler neticesinde; boş kanatta atış sonrası asılı kalması gereken emniyet tellerinin bulunmadığı belirlenmiştir. Ek olarak, küçük bir patlayıcı etkiyle bombayı uçaktan ayıran katriç adlı parça sökülmüş ve patlayıcı izlerine rastlanmadığı ifade edilmiştir. Bu veriler uçağın ikinci kanadına bomba yüklenmeden boş bırakıldığı ve uçağın uçmadığı bilgisini ortaya koymaktadır. Bu durumu doğrulayan bir diğer delil sistem sigortası adı verilen aparatın durumudur. Herhangi bir kaza ve aksaklık yaşanmaması için, bu sigorta bomba yüklenmesinden önce muhakkak çekilir. Bomba yükleme işlemi tamamen bitirildikten sonra ise sigorta yerine bastırılır ve uçak bombayı atabilir hale gelir. Yani boş olan kanata henüz bomba yüklenmeden uçak terk edildiği için silah sistem sigortası da bastırılmamış ve çekik vaziyette kalmıştır. Bu sol kanat altındaki bombanın atılmadığının bir diğer kanıtıdır. Uçakların durumunu tespit eden TAI'nin 15 imzalı ve Hava Kuvvetleri tahkikat heyetinin 3 imzalı iki uzman raporu bulunmaktadır. 3 imzalı uzman raporunun heyeti taraflı kişilerden oluşan bir heyet olmasına rağmen, yanlı ve dayanaksız bu rapor mahkemece veri kabul edilmiştir. Aleyhe sonuçlara ulaşsa bile, sanıkların lehine bazı

bilgileri de raporlayan 15 TAI uzmanının raporuna ise itibar edilmemiştir. Çünkü yargılama adı altında zaten önceden verilmiş olan bir kararın içinin doldurulması dışında bir şey yapıldığını söyleyemiyoruz.

4-Emniyet Havacılık Dairesi Hangi Pilotlar Destek Verdi?

Mahkemeye göre Mustafa Azimetli ve Ekrem Aydoğdu 94-0105 kuyruk numaralı F-16 savaş uçağıyla, EGM Havacılık Dairesi pistini lazerle işaretlemiş ve işaretlenen noktaya Aslan 1-2 numaralı F-16 savaş uçağı tarafından 1 adet bomba atılmıştır. Yani bir önceki bölümde uçmadığı anlaşılan uçağa, beraber uçtukları 94-0105 kuyruk numaralı uçağın hedefi vurması için lazerle işaretleme desteği verdiği söyleniyor. Yani destek veren uçak lazer sıkarak diğer uçağın attığı bombaya yön veriyor ve bombanın hedef koordinata düşmesi sağlanıyor. Bunun olabilmesi için işaretleyen uçak (94-0105) üzerindeki tetiğin manuel yani elle sıkılması gerekiyor ve kara kutu (CSFDR) bu bilgiyi hemen kaydediyor. TAI bilirkişi raporundaki 94-0105 kuyruk numaralı uçağın lazer bilgi tablosu, bombalama saati olarak belirtilen 23:18'de lazerle işaretleme yapılmadığını söylüyor.

Ayrıca bu işlemin olmazsa olmazı havada kol halinde uçan iki uçağın birbiriyle telsiz koordinasyonu sağlamasıdır. Yani bomba atacak olan uçağın; hedefe yönlendiği, bombanın ayrılmasına 30 saniye kaldığı, bombanın ayrıldığı ve bombanın hedefe çarpmasına 15 saniye kaldığı uyarılarını, lazerle hedef işaretleyen uçağın; bu ikazı aldığı ve lazeri hedefe sıkıldığını

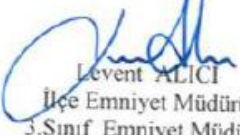
belirten uyarıların her birinin telsizden yapılması zorunlu. Bu telsiz konuşmaları yapılmadan bir uçağın bomba atıp başka bir uçağın bu bombayı lazerleyerek hedefe yönlendirmesi imkânsız. Dava dosyasına giren telsiz ve telefon dökümlerinde bu koordinasyonun sağlandığına dair tek bir telsiz konuşması bile yoktur. Oysa dava neredeyse telsiz ve telefon dökümleri olduğu iddia edilen bu kayıtlar üzerine kurulmuştur. Öte yandan lazerle hedef işaretlemesi yapılan yerin coğrafi koordinatının iki uzman raporunda da belirtilmemiş olması da bu iddiaya ilişkin soru işaretlerini artırmaktadır. Bu bilgiler hem lazerle hedef işaretleme iddiasına hem de telsiz konuşması olarak sunulan kayıtların doğruluğuna yönelik büyük şüpheyne neden olmaktadır.

5-Emniyet Havacılık Dairesi Ne Zaman Vuruldu?

Mahkeme, sanıkların Gölbaşı Havacılık Dairesi pistindeki helikopter ve araç üzerine saat 23:18'de bir adet bomba attıklarını iddia etmektedir. Olay saatinin tespitinin telsiz kaydı olduğu iddia edilen konuşmaların dikta metinlerinden hareketle belirlendiğı anlaşılmaktadır. Ancak 3 Ekim 2016 tarihinde savcılığa gönderilen ve Gölbaşı İlçe Emniyet Müdürü Levent Alıcı tarafından imzalanan tahkikat evraklarına ve görgü tespit tutanaklarına göre ilk patlamanın 22.30 sularında olduğu belirtiliyor. Alıcının yazısında yer alan güvenlik kamerası analizinde (22.34) te bir patlamanın meydana geldiğı belirtiliyor. Analizi yapan polis memurları, raporda yazdıkları saatlerin güvenlik kamerası üzerindeki saate göre belirlendiğini belirtiyorlar.

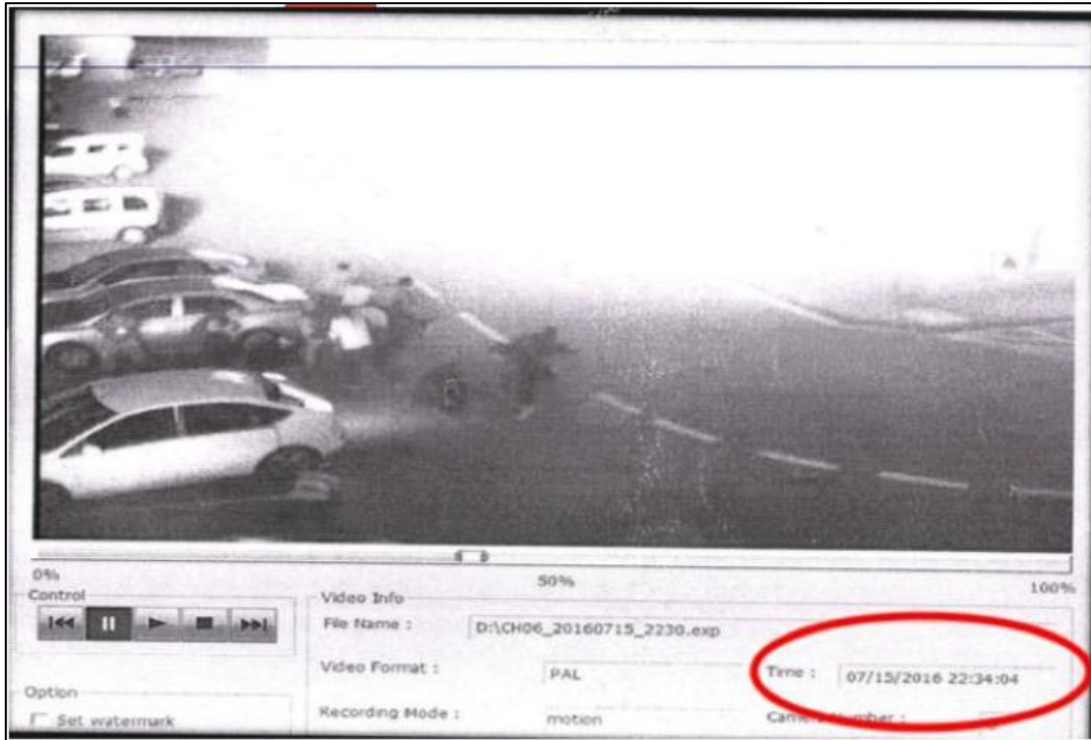
OLAYIN ÖZETİ: 15/07/2016 günü saat 22.30 sıralarında bir kısım askeri şahıs tarafından Türkiye Cumhuriyeti Devletine ve Hükümetine yönelik olarak darbe girişimi teşebbüs olayları meydana gelmiş, Ülkemiz genelinde meydana gelen olaylar sırasında İlçe Emniyet Müdürlüğümüz sorumluluk alanı dahilinde bulunan Özel Harekat Daire Başkanlığı ve Havacılık Daire Başkanlığı olmak üzere uçaklar tarafından bombalanmıştır. Bombalama neticesinde Özel Harekat Daire Başkanlığı ve Havacılık Daire Başkanlığında çok sayıda kişi şehit olmuş ve yaralanmıştır. Meydana gelen olayla ilgili olarak alınan müşteki beyanları, doktor raporları, olay yeri görgü tespit tutanakları ve görüntü CD'leri tanzim edilmiş, hazırlanan tahkikat evrakı gönderilmiştir.

Arz ederim,

Levent ALICI
İlçe Emniyet Müdürü
3.Sınıf Emniyet Müdürü

CH06 kamera görüntüsünde;

- 22:33:29'da görüntü kalitesinin yetersiz ve flu olduğu, çok az bir ışık görüntüsünde yüzleri ve beden görüntüleri seçilemeyen bir grup insanın olduğu,
- 22:34:03'de patlamanın olduğu, 10-12 kişilik bir grup insanın araçların yanında kendilerini yere attığı, toplam beş aracın otopark alanında olduğu,
- 22:34:29'da park halinde rengi plakası modeli görünmeyen bir aracın geri geri çıktığı farlarını yakmadan hareket ettiği,
- 22:36:41'de otopark halinde bulunan bir aracın kamera açısının az gördüğü bir yerden ayrılmak üzere olduğu,

Diğer taraftan medyada sık kullanılan, Özel Harekât yerleşkesinin güneyindeki TOKİ konutlarından çekildiği anlaşılan görüntüde aynı patlamaya ait zaman farklı olarak yani 23.08 olarak veriliyor. Bu da yeni bir soru işaretine neden oluyor.

Yani patlamanın gerçekleştiği iddia edilen saat ile emniyet havacılık güvenlik kamera görüntüleri arasında yaklaşık 45 dakika, TOKİ konutlarından çekilen görüntüler arasında yaklaşık 10 dakika farkın olması oldukça şaşırtıcı. Başka bir şaşırtıcı konu, bu patlama sonucu şehit olan Ahmet Oruç'un eşi olan Emine Oruç ifadesinde, eşinin o saat itibarıyla evde olduğunu, Havacılık Daire Başkanlığını aradığını ve gelmelerine gerek var mı diye sorduğunu beyan etmiştir. Bu kişi ilk patlamada şehit olmuşsa, nasıl patlama sonrası görev yerini arayarak gelmelerine gerek olup olmadığını sorabildi? Bu veriler ve saat uyumsuzluğu bölgede daha fazla patlama olabileceğini gösteriyor. 16.07.2016 tarihli Gölbaşı Cumhuriyet Başsavcılığı 2016/2670 soruşturma no.lu ilk olay yeri inceleme ve tespit tutanağında bölgede 3 patlama olduğu bilgisi bulunuyor.

Görüldüğü gibi gerçekleşme zamanı boyutuyla da olay aydınlatılamamıştır ve birçok şüpheli husus cevap beklemektedir. Gerçekleşme zamanı ile ilgili bilgiler netlik kazanmadan ve

birbiriyle çelişen bilgi/belgeler bulunduğ u halde sanıklara onlarca müebbet cezası verilmesi adaletle bağdaşmayacağı gibi AİHM tarafından da bu yargılamaların adil olmadığı tespiti yapılacağı açıktır.

İKİNCİ BÖLÜM

GÖLBAŞI ÖZEL HAREKÂT DAİRESİ BAŞKANLIĞI SALDIRISI

1. Özel Harekât Dairesi Başkanlığı Saldırısı Hakkında Genel Bilgi

Darbe girişimiyle suçlanan pilotların 15 Temmuz 2016 saat 00.00'da Özel Harekat Dairesi Başkanlığı nizamîyesine GBU-10 bombası attıkları, uçaktan atılan bomba neticesi görevli polis memurları; 1-) Akif Altay, 2-) Alpaslan Yazıcı, 3-) Aytekin Kuru, 4-) Birol Yavuz, 5-)Bülent Yurtseven, 6-)Cennet Yiğit, 7-)Demet Sezen, 8-)Dursun Acar, 9-)Edip Zengin, 10-) Erol İnce, 11-) Eyyüp Oğuz, 12-) Faruk Demir, 13-) Feramil Ferhat Kaya, 14-) Fevzi Başaran, 15-)Fikret Metin Öztürk, 16-) Gülşah Güler, 17-) Hakan Yorulmaz, 18-) Halil Hamuryen, 19-) Halit Gülser, 20-)Hurşut Uzel, 21-) Hüseyin Goral, 22-) Kübra Doğanay, 23-) Mehmet Karacatilki, 24-) Mehmet Akif Sancar, 25-) Meriç Alemdar, 26-) Muhsin Kiremitci, 27-) Murat Ellik, 28-) Mustafa Aslan, 29-) Mustafa Serin, 30-) Mustafa Tecimen, 31-) Münir Murat Ertekin, 32-) Niyazi Ergüven, 33-) Önder Güzel, 34-) Seher Yaşar, 35-) Serkan Göker, 36-) Sevda Güngör, 37-) Seyit Ahmet Çakır, 38-) Turgut Solak, 39-) Ufuk Baysan, 40-) Velit Bekdaş, 41-) Yakup Sürücü, 42-) Zafer Koyuncu, 43-) Zeynep Sağır ile 44-)Şehitler Camii İmamı Mustafa Yaman'ı şehit ettikleri iddia edilmektedir. Öncelikle sanıklar basına konu olan ifadelerinin ağır işkence, baskı ve tehdit ortamında alındığını söyleyerek ilk ifadelerini reddetmiştir. Mahkemede verdikleri ifadede ise tüm suçlamaları reddederek bilirkişi raporları, kamera görüntüleri gibi delillerden hareketle suçu işlemediklerine dair somut delillere dayalı savunmalar yapmışlardır. İlk derece mahkemesi savunmalara itibar etmemiş ve sanıklar ağırlaştırılmış müebbet cezasıyla cezalandırmıştır. Mevcut durumda gerekçeli karar İstinaf ve Yargıtay tarafından onanmış olup Anayasa Mahkemesi önünde beklemektedir.

2.Gölbaşı Özel Harekât Dairesi Hangi Pilotlar Suçlanıyor?

Mahkemenin gerekçeli kararına göre 22.44 civarında Akıncı üssünden kalkış yapan pilotlar Uğur Uzunoğlu ve Hüseyin Türk F-16 savaş uçağıyla saat 00:00:33'de bombayı Gölbaşı Özel Harekat Daire Başkanlığı nizamîyesine attılar. Yani iddiaya göre bu olayda da kokpitin önünde ve arkasında birer pilotun oturduğu tek D tipi F16 uçağı kullanıldı.

Uğur Uzunoğlu

Hüseyin Türk

Şimdi bu iddianın somut bir biçimde ispat edilemediğini ortaya koyalım. Bu iki pilot 2 kişilik F16 uçağıyla uçuyor ve uçağı aynı anda binmeleri gerekiyor. Ancak Uğur Uzunoğlu ifadesinde ısrarla TMH kapsamında tek başına uçuş yaptığını ve asla bir bombalama eyleminde bulunmadığını söylüyor. Çünkü uçuş öncesi bu iki pilotu beraber uçuşa gönderdiğini söyleyen bir makinist veya uçuş sonrasında/teçhizat bölgesinde birlikte görüldüklerine dair tek bir tanık yoktur. Bu bilgiyi teyit eden çok önemli bir delil filo kamera kayıtlarıdır. Kara kutu (CSFDR) uçağın piste teker koyduğu anda kayıt yapar ve TAI raporuna göre teker koyma saati 00.24 tür. Detayları pilot Hüseyin Türk tarafından verilen; park yerine gidiş için en az 20 dakika, park ve teslim işlemleri için en az 15 dakika, teçhizatları çıkarmak için de en az 5 dakika olmak üzere uçaktan filo koridoruna ulaşmak için toplamda en az 40 dakika gerekmektedir. Bu hesaba göre Hüseyin Türk'ün 01.04'den önce filoda görüntü vermesi mümkün değilken, öncesinde kamera kaydı ve saat 00:41'de eşi ile görüşme telefon kaydı vardır.

Diğer yandan dava adeta uçuş sırasında elde edildiği iddia edilen telsiz konuşmalarının üzerine kurulmuştur. Mahkemeye göre bombalamanın olduğu saatte ise telsiz kayıtlarında Hüseyin Türk olduğu söylenen tek bir ses veya konuşma yoktur. Uzmanlara göre F16 içindeki iki kişinin telsizle koordine olmadan bu bombayı atması mümkün görünmemektedir. Çünkü atıldığı söylenen bomba lazer güdümlü GBU 10 bombasıdır ve TGP poduyla işaretleme yapacak ikinci bir pilot ve bu pilotun diğer pilotla telsiz koordinasyonu sağlaması gerekmektedir. Görüldüğü gibi suçlanan iki pilottan birinin belirtilen saat aralığından önce yerde görüntüsünün olması ve telsiz koordinasyonun olmaması, gerekçeli karardaki tüm bilgileri tartışmalı hale getirmiştir.

3- Gölbaşı Özel Harekât Dairesini Hangi Uçak Bombaladı?

Gölbaşı Özel Harekât ile ilgili sorulması gereken en önemli sorulardan biri hangi kuyruk numaralı uçak Gölbaşı Özel Harekât Dairesi Başkanlığını bombalamıştır? Mahkeme gerekçeli kararda; Aslan 3-1 numara çağrı adıyla uçuş yapan 94-0691 kuyruk numaralı F16 uçağının özel harekate bomba attığını iddia ediyor.

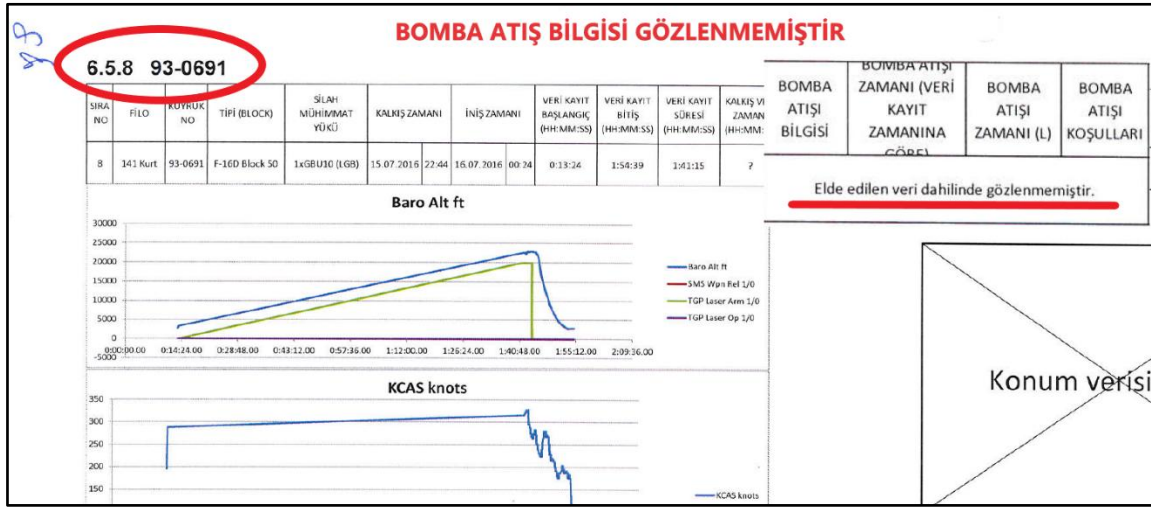

Çekirdeğin teknik olarak incelendiği adli bir olayda, balistik inceleme sonucu bir silahın ateş edip etmediği, bir çekirdeğin silaha ait olup olmadığı gibi sonuçları tespit etmek mümkündür. Aynı şekilde bomba attığı iddia edilen bir uçağın da -bir nevi yapılacak balistik incelemeyle- bomba atıp atmadığını tespit etmek mümkün olduğunu ifade etmiştik. Bu soruyu cevaplarken 15 kişi imzasıyla hazırlanan TAİ bilirkişi raporundaki veriler ve uçak arama belgelerinden yararlanacağız.

Mahkemeye göre 94-0691 uçağı yaklaşık 1 saat 40 dakika havada kaldı. Burada uçakta kalan yakıt miktarı oldukça önemli bir veri. Uzman raporu uçakta kalan yakıt miktarını 8000 libre olarak tespit etmişler. Bir F16 uçağı maksimum 10.600 libre yakıt alıyor ve sadece uçağın kalkış prosedüründe 1000 libre civarı tüketiyor. Üzerindeki bomba yükünü de düşünürsek 1 saat 40 dakika havada kalan bir uçak 6700 libre civarı yakıt tüketiyor. Uçağa havada veya yerde yakıt ikmali yapıldığına dair bir bilgi de hiçbir raporda bulunmuyor. O zaman bu uçağın belirtilen saatlerde uçmuş olamayacağı ihtimali güçleniyor. Çünkü uzman raporunda yakıt tankının yüzde sekseninin dolu olduğu kaydedilmiş.

Diğer verilere de baktığımızda 93-0691 kuyruk numaralı uçağın bomba attığı iddiası tamamen varsayıma dayanıyor. Uçağın kara kutu kayıtlarında (CSFDR) atış yapıldığına dair bir veri yoktur. TAİ raporunda bomba atımı ile ilgili bilgileri içerir tablonun altında “elde edilen veri dahilinde gözlenmemiştir” ifadesi yer alıyor. Yani uzman raporunda herhangi bir bomba atımı gözlemlenmemiş. Uçağın bombayı bırakması için tetikleyici görevi olan katriç incelenmemiş.

Uçağın Gölbaşı üzerinde olup olmadığını bilemiyoruz. Çünkü teknik incelemede “konum bilgisi yok” tespiti yapılmış.

Özellikle bu kadar önemli ve hassas bir olayda zorunlu kontrollerin istisnasız yapılmasını bekleriz. Ama bomba atıp atılmadığına dair yapılması gereken zorunlu kontrollerde eksikler görüyoruz ve bu bizi gerçekten uzaklaştırıyor. Çünkü oluşturulan belirsizlik ortamı istenilen sonucun elde edilmesine hizmet ediyor. Gerçeğe ulaşmak yerine algı peşinde olan rejim için özellikle medyada kullanabileceği veya linç kampanyasına kaynak olan veriler olsun yeter.

Bilirkişiler onca eksik veriye veya mevcut bilgilerin sanıkların lehine olmasına rağmen “uçakta tek bomba yüklüyse ikincisi mutlaka atılmıştır” sonucunu çıkarmışlar. Bomba yüklemesinin yarım kalmış olabileceği, ikinci bombanın uçuş sonrası indirilmiş olabileceği ve tek bombanın sonradan takılmış olabileceği ihtimalleri elenmiş. Ayrıca konunun uzmanı jet pilotları şunu ifade ediyorlar; 2 adet GBU 10 bombasıyla (her biri yaklaşık 1 ton) havalanan bir jet uçağının tek bombayı atıp diğeriyle iniş yapması mümkün değil. Çünkü 1 tonluk bu bombanın biri atılsa diğeri uçakta kalsa, ağırlıktan dolayı bu bombanın uçağın dengesini bozması söz konusu olur. O yüzden böyle bir durumda tespit edilen güvenli boş araziye ikinci bombayı atma gibi bir prosedür var. Aksi taktirde tek tarafta yüklü bombayla uçağın iniş yapması çok zor.

Bunca delillere, bomba atılmadığına ve belirtilen süre arasında uçağın uçmadığına dair somut verilere rağmen mahkeme kararını verdi. Sanıklar lehine bu ve benzeri onlarca delil daha varken, verilen onlarca müebbet kararı adaletin tecellisi olarak görünmüyor.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ATILDIĞI İDDİA EDİLEN BOMBALARIN ANALİZİ

1-Mahkemenin İddiasına Göre Hangi Tür Bomba Kullanıldı?

Akıncı dava dosyaları incelendiğinde Ankara Gölbaşı Özel Harekât Başkanlığı bölgesine GBU 10 olarak adlandırılan MKE web sitesinde MK84 olarak adlandırılan bombaların atıldığı ifade edilmektedir. Söz konusu mühimmatın teknik bilgileri aşağıdaki görselde yer almaktadır. Bu teknik bilgiler üzerinden olay yeri analizi yapılmaya çalışılacaktır.

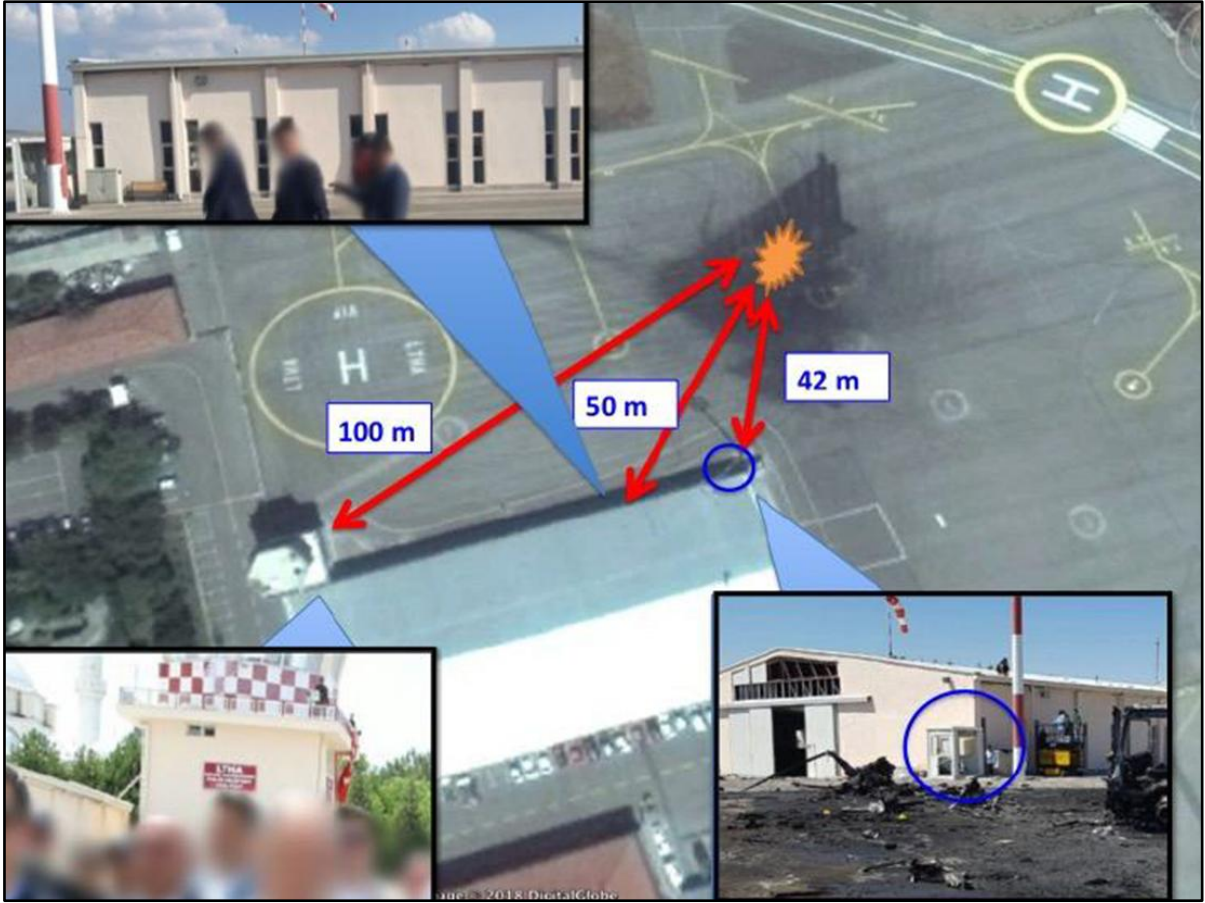
	MK84 TAHRİP	MK84 DERS ATIŞ
Mühimmatın Toplam Ağırlık	~884 kg	~884 kg
Mühimmatın Toplam Uzunluk	3797 mm	3797 mm
İmla	TNT	Sorel çimento
Patlayıcı İmla ağırlığı	~428 kg	-
Krater Çapı	14 m	-
Tehlikeli Parçacık Uzaklığı	380 m	-
Maksimum Parçacık Uzaklığı	2100m	-
Ambalaj Şekli	İkili Metal Palet	-

**Tehlikeli
(Öldürücü)
Parçacık Uzaklığı
380 Metre**

2-Emniyet Havacılık Dairesi Olay Yeri Görüntü Analizi

Gölbaşı Emniyet Havacılık Dairesine ait helikopter pistinde 23.17'de meydana gelen patlama sonucunda pist üzerinde bulunan Bell 429 tipi bir helikopter ve yanındaki yakıt tankeri parçalandı. İddianamede yer alan bilgilere göre buraya bir adet lazer güdümlü GBU-10 (MK-84) bombası atıldı. Raporlara göre patlama alanında 180 cm genişliğinde ve 100 cm derinliğinde bir krater oluştu, yedi polis yaşamını kaybetti. Patlamanın gerçekleştiği yerin fotoğrafları aşağıda sunuluyor

3-Özel Harekât Dairesi Olay Yeri Görüntü Analizi

İddianamede yer alan bilgilere göre buraya bir adet lazer güdümlü GBU-10 (MK-84) bombası atıldı. Raporlarda da belirtildiği gibi patlama neticesinde nizamiye kulübesi yıkıldı, giriş bölümünde yaklaşık 70-80 cm derinliğinde ve 50-60 cm genişliğinde bir çukur açıldı. Kantin, yatakhane ve eski idari binanın bulunduğu bitişik iki binanın ön kısmı hasar gördü ve pek çok araç hasar aldı.

4-Olay Yeri İncelemesi Bakımından Vaka Analizi

Ancak patlama bölgesi derinlemesine analiz edildiğinde bazı soru işaretleri ortaya çıkıyor. Örneğin Emniyet Havacılık Daire Başkanlığına ve PÖH Daire Başkanlığına atılan iki bomba da GBU-10 tipinde olmasına rağmen ortaya çıkan iki hasar birbirinden oldukça farklı. Emniyet Havacılık Daire Başkanlığındaki hasarın PÖH Daire Başkanlığındakine oranla çok daha küçük boyutta olduğu görülüyor. Emniyet Havacılık Daire Başkanlığındaki kalkış yapmak üzere olan helikoptere atılan bombanın ağırlığı 950 kg. Bu durumda patlama noktasına 42 m mesafedeki beyaz prefabrik kulübenin yerinden kopup gitmesi beklenirken büyük hasar almadığı görülüyor. Ayrıca 50 m mesafede bulunan hangar binasının duvarlarında parça tesiri ve Şarapnel izleri, yıkıntı, döküntü neredeyse yok, sadece binanın camlarının kırılmış olduğu görülüyor. Benzer Şekilde 100 m uzaklıktaki uçuş kulesinin duvarlarında da şarapnel izi görünmüyor. Aşağıda (Resim A) Emniyet Havacılık Daire Başkanlığındaki helikopter pistindeki patlama noktasının etrafındaki binalara olan mesafeleri görülüyor (İncelemede patlama anında veya olaydan hemen sonra birkaç gün içerisinde çekilen fotoğraflar kullanıldı).

Ancak ikinci patlama bölgesine bakıldığında aynı tip GBU-10 bombasının çok daha fazla hasar oluşturduğu görülüyor. Patlama noktasına 30 m mesafedeki bina duvarının çöktüğü, 35 m mesafedeki kartal heykelinin parçalandığı, 115 m mesafede bulunan binanın bile duvarlarında büyük şarapnel izleri olduğu görülüyor. Etrafa savrulan araçlar, yıkılan duvarlar, bölgedeki binalar üzerinde şarapnel izleri, aynı tip iki bombanın nasıl bu denli farklı hasara neden olduğu sorusunu akla getiriyor. Meclis bahçesine atılan bombanın da yine aynı tip GBU-10 bombası olduğunu hatırlatmakta yarar var. Bir diğer dikkat çekici durum da Emniyet Havacılık Daire Başkanlığındaki ve PÖH Daire Başkanlığındaki iki bomba kraterinin büyüklüklerinin ve derinliklerinin farklı olması. Normalde uçak ve helikopterlerin kullanmış olduğu pist ve park alanları çökmelere karşı asfalt yollara göre çok daha güçlendirilmiş yöntem ve malzemeyle inşa edilir. Havacılık literatüründe bu şekilde yapılmış güçlendirme işleminin dayanıklılığı Yük Sınıflandırma Derecesi (Load Classification Number-LCN) ile ifade edilir. Daha sert zeminlerin LCN değerleri yüksektir. Dolayısıyla Emniyet Havacılık Dairedeki helikopter pistine atılan bombanın kraterinin, Özel Harekât Dairedeki güçlendirilmemiş yüzeye atılan bomba kraterinden daha küçük olması beklenir. Ancak karşılaştırma yapıldığında bunun tam tersinin söz konusu olduğu görülüyor. Zemin daha sert ve güçlendirilmiş olan Helikopter pistindeki kraterin nizamiye bölgesindeki kratere göre daha geniş ve daha derin olduğu görülüyor

Resim A

Ayrıca aşağıdaki resimde (Resim B) görüldüğü gibi patlayan bombaya ait tüm metal parçalar toplanmalı, bir araya getirilerek bombanın cinsi ve üzerinde yazılı kodun içeriği veya şeklinden hangi askeri birliğe ait olduğu tespit edilmesi gerekiyordu. Ancak böyle bir çalışma yapılmadığı ve mahkeme dosyasına kazandırılmadığı gibi, bombalama olayında kullanıldığı varsayılan oldukça şüpheli durumlar vardır.

i) TNT kalıntısı tartışması

- Raporda, “patlama merkezinden alınan svapta TNT bulunduğu” yazılmış.
- Ancak dayanak gösterilen 29.07.2016 tarihli Ankara KİM-16-06074 raporunun sonuç kısmında TNT kalıntısı bulunmadığı açıkça belirtiliyor.
- Yani raporun özeti ile ekindeki uzmanlık raporu birbirini tutmuyor, tutarsızlık var.

ii) Metal parçaları değerlendirmesi

- Olay yeri raporlarında “metal parçaların MK 80 serisi uçak bombalarına ait olduğu” yazılmış.
- Fakat eklerdeki balistik inceleme raporlarında:
- Toplam 139 metal parçanın incelendiği,
- Ancak bunların hiçbirinde teşhis ve tespiti elverişli iz bulunmadığı belirtiliyor.
- Yani raporun ana metni ile ek raporlar arasında ciddi bir çelişki var.

iii) TNT eşittir uçak bombası algısı

- Raporda TNT bulunması → MK 80 serisi uçak bombası olduğu şeklinde çıkarım yapılmış.
- Oysa TNT, sadece uçak mühimmatında değil, birçok patlayıcıda (bomba, mayın, füze vb.) kullanılan bir maddedir.
- Buna örnek: Cumhurbaşkanlığı Külliyesi raporunda TNT, REDEYE füzesi ile ilişkilendirilmiş.
- Yani TNT kalıntısı tek başına mühimmatın tipini göstermez.

iv) ROKETSAN örneği

- Cumhurbaşkanlığı Külliyesi olayında metal parçaların teşhisi için ROKETSAN’dan teknik destek istenmiş.
- Gölbaşı ve Meclis olaylarında ise herhangi bir teknik destek alınmadan, ön kabul ile MK 80 serisi uçak mühimmatı yazılmış.
- Bu da tarafsız bilimsel inceleme yapılmadığını gösteriyor.

v) Kaç bomba atıldığı konusu

- Raporda tek bir bomba atıldığı belirtilmiş, ancak hangi bulgu ve teknik inceleme ile bu sonuca ulaşıldığı açıklanmamış.
- Oysa MK 80 serisinin farklı tipleri (MK 82, 83, 84) var ve her biri farklı etki oluşturur. Simülasyon, ölçüm, karşılaştırma yapılmadan bu sonuçlara ulaşılması maddi gerçeği perdeliyor.

Resim B

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HAREKÂT MERKEZİ OLMADAN BU EYLEMLER GERÇEKLEŞEBİLİR Mİ?

Akıncı davası sanıkları suçlamaları cevaplarken adeta bir bilirkişi gibi detaylı araştırmalar yapmış ve suçlamaların imkansızlığını ortaya koymuştur. Bizde bu bölümü hazırlarken konunun hem mağduru hem de uzmanı olan pilotların savunmalarında verdiği bilgilerden yararlandık.

1- Komuta Kontrol Olmadan Hava Gücü Tam Olarak Kullanılamaz

Hava gücünün kullanımı için komuta kontrol olmazsa olmaz bir faktördür. Hava Kuvvetleri Komutanlığında savaş uçaklarını, destek uçaklarını, yerden havaya füze sistemlerini, uçak savarları ve radarları sevk ve idare edebilecek tek harekât merkezi Eskişehir’de konuşlu Birleştirilmiş Hava Harekât Merkezi (BHHM) yani JFAC’tir. Hava gücü, bunun dışındaki hiçbir yerden etkinlikle yönetilemez. Akıncı iddianamesinde ve mütalaasında, darbecilerin F-16 uçaklarını, havada yakıt ikmal uçaklarını, 141 ve 143’üncü Filo Komutanlıklarından yönettikleri ileri sürülüyor. BHHM dışındaki hiçbir yerde, ileri sürülen bu eylemleri etkinlikle yerine getirmeyi sağlayacak olanakların tamamı yoktur. Yani Hava Kuvvetleri darbe yapacak olsaydı bunu mutlaka Eskişehir’deki BHHM’den yönetmesi akla uygun olurdu. Darbe yaptığı iddia edilen havacı komutanlar ve askerlerin BHHM’nin önemini bilemeyecek kadar havacılık konusunda bilgisiz olması veya bu konunun gözden kaçması da düşünülemez. En önemli havacılık prensibi olan komuta kontrol açısından, Akıncı Üssünde bulunanların tamamen kör bir şekilde, etrafta ne olup bittiğini bilmeden, teknik olarak bir konuda kontrol desteği almadan, çok uçaklı bir hava harekâtına girişmelerinin anlaşılabilir bir tarafı yoktur ve zaten delillere göre böyle de olmamıştır. Sadece bu somut gerçek bile “darbe planının en önemli unsurlarından biri Hava Kuvvetlerinin kullanımıydı” tezinin sorgulanması gerektiğini gösteriyor. Binlerce sayfadan oluşan Akıncı İddianamesinde bu en basit ve temel sorgulama nedense yapılmıyor.

2- DESK Ünitesinden Bir Hava Harekâtı Yönetilemez

İddianame ve gerekçeli kararda; Gölbaşı’nın bombalanması talimatını sanıklar Ahmet Özçetin ve Mehmet Fatih Çavur’un telsiz ve telefonla 141 inci Filodaki Ahmet Tosun ve Mustafa Mete

Kaygusuz'a ilettiği, Ahmet Tosun ve Mustafa Mete Kaygusuz'un da DESK diye tabir edilen noktadan telsizler aracılığıyla havada olan pilotlara bildirdikleri kabul edilmiştir.

DESK, pilotlarının uçuşa gitmeden önce uğradıkları, uçakların arıza kayıt defterlerine baktıkları, PLS, DVR ve el feneri gibi bazı uçuş teçhizatlarını aldıkları, son uçak ve meteoroloji durumunu öğrendikleri küçük bir yerdir. Aynı zamanda filo dışından birisi telefon aracılığıyla filoda bulunan birine ulaşmak istediğinde, DESK'te görevli personel ile temas kurar ve ilgili sahsın anons ettirilmesini ister. Ayrıca uçuştan dönen pilotlar park yerlerine giderlerken DESK ile temas kurarlar ve park sahasına araç gönderilmesini isterler. Ve yine uçuşa giden pilotlar henüz kalkış yapmadan bir arıza ya da gecikme ile karşılaşılırsa, DESK'e haber verirler. Bu durumda DESK'te görevli olan personel hemen program subaylarına haber verirler. Program subayları da gerekli koordineleri yaparak yeni bir uçak, kalkış zamanı ayarlarlar ve DESK'te bulunan telsiz aracılığıyla pilotları bilgilendirirler. Ayrıca DESK'ten uçaklarla alakalı son gelişmeler de bakım ve kule ekibine bildirilir. Bu nedenlerden dolayı bir uçuş esnasında yerde mutlaka bir program subayının bulunması şarttır. DESK'in görev ve sorumlulukları bu şekilde özetlenebilir.

İddianame ve gerekçeli karardaki tezin mümkün olup olamayacağını anlamak için DESK'te nelerin yapılabileceği ve nelerin yapılamayacağını anlaşılması çok önemlidir. DESK bir harekât merkezi değildir. Bu nedenle DESK'ten onlarca hava aracının aynı anda havada olduğu bir harekâtı sevk ve idare etmek hem teknik açıdan hem de mantık olarak mümkün değildir. Bir harekât merkezinin sahip olduğu imkân ve kabiliyetler DESK'te bulunmaz. Buna göre;

Bir Harekât Merkezinde hava resminin takip edilebilmesi ve hareketin sevk ve idare edilebilmesi için onlarca imkân ve personel varken, DESK'te sadece basit bir telsiz, telefon, anons sistemi ve bazı uçuş teçhizatları vardır. Uçakların sevk ve idaresi için gerekli olan hava resminin alınabileceği sistemler DESK'te yoktur. Radarlarla doğrudan bir bağlantı DESK'ten yapılamaz.

DESK bir AWACS değildir. Havadan erken uyarı ve kontrol yani AWACS, uçak, gemi ve diğer araçları uzun mesafelerde saptamak, savaş alanında veya hava harekâtında komuta ve kontrol etmek için tasarlanmış bir havadan radar gözlem sistemidir. AWACS ve radar sistemlerinden onlarca uçak aynı anda sevk ve idare edilebilirken DESK'te böyle bir imkân asla yoktur.

DESK aynı zamanda bir kule de değildir. Buradan hava meydan trafiği de yönetilemez. Ayrıca kulenin sahip olduğu görüş açısı ve meydan hakimiyeti de DESK'te bulunmadığından, değil bir hava harekâtını sevk ve idare etmek, iniş ve kalkış yapan uçak trafikleri dahi DESK'ten yönetilemez.

Askeri hava üslerinde RAPCON adı verilen ve Türkçe 'ye çevrildiğinde (radarlı iniş/alçalma kontrolü) olarak ifade edilen bir ünite bulunmaktadır. Sivil hava meydanlarında yaklaşma kontrol denilen birimin fonksiyonu askeri meydanlarda RAPCON olarak adlandırılır. DESK, olmazsa olmaz fonksiyonlardan yaklaşma hizmetini RAPCON gibi veremez. Pist başı kulübeleri bile imkân ve kabiliyet açısından DESK'ten daha donanımlıdır.

İddia edildiği gibi 15 Temmuz gecesi icra edilen uçuşların DESK'ten yönetilmesi hem teknik olarak hem de konsept olarak mümkün değildir. Hava Kuvvetleri'nde böyle bir uygulama yoktur. Bunun eğitimi dahi yapılmamıştır. Havacılıkta genel kural, eğitimini almadığınız veya harbe hazır olmadığınız herhangi bir usul denenmez. Aksi takdirde kazalara neden olunur.

Sonuç olarak 15 Temmuz gecesi aynı anda hem F-16'ların hem helikopterlerin hem nakliye uçaklarının hem sivil hava yollarının ve yakıt ikmali yapan tanker uçaklarının havada oldukları iddia edilmektedir. Birçok hava unsurunun aynı anda havada olduğu bir harekâtı yönetebilmek için bir harekât merkezi ve koordinasyon lazımdır. Bu tarz hareketlerin yönergelerde belirtilen hava sahası kontrol yöntemleriyle sevk ve idare edilmesi gerekir. Böyle bir hareketin bir DESK'ten, tek bir telsizden sevk ve idare edilmesi mümkün değildir. Gece şartlarında böylesine geniş çaplı bir harekât DESK'ten yönetilmiş olsaydı havada bir çarpışmanın olma ihtimali çok yüksek olurdu. Fakat o gece böyle bir kaza yaşanmamıştır. Dolayısıyla o gece gerçekleştirildiği iddia edilen hava hareketinin, DESK haricinde teknik imkân ve kabiliyetleri daha fazla olan başka bir yerden kontrol edilmiş olabileceğini kabul etmek gerekir. Akıncı üssünde bu imkanlara sahip başka bir merkezin bulunduğu dair hiçbir iddia da mahkeme sürecinde gündeme gelmemiş ve mahkeme dosyasına yansımamıştır.

3- DESK Ünitesindeki Telsizlerle İddia Edilen Konuşmalar Yapılamaz

Daha önce ifade edildiği gibi Gölbaşı'nın bombalanması talimatını sanıklar Ahmet Tosun ve Mustafa Mete Kaygusuz'un DESK diye tabir edilen noktadan telsizler aracılığıyla havada olan pilotlara bildirdikleri iddia edilmiştir. Bu tezin kabul edilebilmesi için DESK birimindeki

telsizlerin imkân ve kabiliyetlerinin değerlendirilmesi, bu konuşmaların DESK birimindeki telsizlerle yapılmasının mümkün olup olamayacağına bakılması gerekmektedir.

Öncelikle DESK'te bulunan telsizde kullanılan frekanslar hakkında bilgi vermek yerinde olacaktır. DESK'te bulunan telsiz cihazında Akıncı Filo'nun standart manüel kanalı ayarlıdır. Bu manüel kanalı VHF telsiz bandında bir kanaldır. DESK'teki tek telsiz cihazı o kadar eski ve basittir ki kayıt kabiliyeti dahi yoktur. İddia edilen Dikta teyp tapelerinin DESK'te ki telsiz cihazı ile kaydedilmesi teknik olarak mümkün değildir. DESK'teki telsizin anteni oldukça kısadır. Meydan harici mesafelerde parazitlenmeler oluşmakta ve çoğu zaman uçaklarla temas kurulamamaktadır. Özellikle alçak irtifada uçan uçaklarla temas kurmak mümkün değildir. Bırakın iddia edildiği gibi Ankara üzerindeki uçaklarla temas kurmayı, Akıncı Üssünün içinde bulunan park yerlerindeki uçaklarla bile telsiz temasında sorunlar yaşanmaktadır.

Normal şartlarda filodan uçuş için ayrılan bir pilot uçağı çalıştırdığında, uçağın VHF telsizine filo manüel frekansını, diğer UHF telsizine ise kulinin frekansını ayarlar. Bu standart bir uygulamadır. Pilotlar kalkış yapana kadar bir sorun ile karşılaşılırsa, pilotlar ile DESK arasındaki irtibat bu VHF manüel frekansı aracılığı ile sağlanır. Bir sorun yoksa pilotlar kalkıştan hemen önce kendi kol¹ içi VHF frekansına geçerler. Hiçbir pilot filo manüel kanalını değiştirmeden kalkış yapamaz ve böyle bir usul yoktur. Aynı zamanda herkesin aynı filo manüel kanalında olması uçuş emniyetsizliğine neden olabilir. Tüm uçuş boyunca uçaklar kendi aralarındaki iletişimi bu kol içi VHF frekansından sağlarlar. Uçuş sonrasında ise uçaklar inişi tamamlayıp pisti terk ettiklerinde filo manüel kanalına geçerek filo ile temas kurarlar. Bu temas filoya inisin yapıldığını bildirmek ve park alanına servis aracının gönderilmesini istemek maksadıyla kurulur. DESK'te görevli olan personel ise gerekli koordineleri yapar. Yani DESK ile pilotlar arasındaki iletişim sadece bundan ibarettir. Dolayısıyla DESK birimindeki bir personelin havadaki pilotlarla bu konuşmayı yapmış olması teknik olarak mümkün görünmemektedir.

Genellikle DESK'teki telsiz filonun manüel frekansına ayarlı olmakla birlikte, DESK'te bulunan telsizin farklı VHF frekanslarına ayarlanabilme özelliği de vardır. Pilotların konuşmaları olduğu söylenen dikta teyp kayıtlarının filonun manüel frekansından elde edildiği iddia edilmektedir. Burada şu bilgiyi vermek iddiayı çürütmek bakımından önemlidir. Eğer filo personeli bilinçli ve

¹ İki veya daha fazla hava aracının bir lider komutasında gerçekleştirdiği disiplinli uçuşa kol adı verilir.

planlı bir darbeye katılmış olsaydı, o gece herkesin bildiği standart filo manüel frekansının yerine hiç kimsenin bilemeyeceği gizli bir frekans belirler ve kullanırdı. Bu bile suçlanan filo personelinin iddia olunan darbeden haberdar olmadığını ve iştirak etmediğini gösteren bir delildir.

Buna ek olarak, 15 Temmuz gecesi Akıncı Üssü 141'inci filo DESK'te bulunan personele, telsiz veya telefon vasıtasıyla Akıncı Üssü 143'üncü filodan söz konusu bombalama talimatları verildiği iddia edilmektedir. Sanıkların telefon ya da telsiz aracılığıyla 143 filodaki herhangi bir şahısla temas kurduğunu, talimat aldığını gösteren telsiz veya telefon kayıtları dosyada yoktur. Sanıklar bu yönde bir talepte bulunmalarına rağmen 141 ile 143 filo arasındaki telsiz ya da telefon irtibatı kayıtları dosyaya kazandırılmamış ve varsayıma göre karar verilmiştir.

Ayrıca 141'inci ve 143'üncü filoların arasında en az 3 km mesafe vardır. Fiziki olarak birbirinden bu kadar uzakta bulunan iki farklı yerden sadece DESK'te bulunan bir telefon aracılığıyla bir hava hareketinin yönetilmesi imkânsız bir olaydır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TELSİZ VE TELEFON KAYITLARINDA HUKUKSUZLUK VE MANİPÜLASYON

Mahkemeye göre Akıncı davasının belki de en önemli delili, sanıklara ait olduğu iddia edilen telsiz görüşmelerine ait dikta teyp çözümleri denebilir. Ses kayıtlarının delil kabul edilebilmesi için iki husus çok önemlidir ve davanın sıhhati bu hususlarla doğrudan ilgilidir.

Birincisi, deliller toplanırken hukuk sisteminin öngördüğü usullere uyulmuş olmalıdır. Hukuk ilke ve prensipleri bakımından başucu kitabı niteliğindeki Mecelle’de “Usul Esastan Mukaddemdir” yani (usul esastan önce gelir) ilkesi bu durumu en iyi anlatan cümledir. Bu ilke, işlemlerin yapılış biçiminin kararların içeriğinden daha önemli olduğunu ifade etmektedir. Peki, bu ilkenin önemi nedir? Bu ilkenin en önemli yönü, hukuk sisteminin işleyişine katkı sağlamasıdır. Yargılama sürecinde usul kurallarının uygulanması, tarafların haklarının korunmasını sağlar. Usul kurallarının yerine getirilmemesi durumunda, hukuka aykırı kararlar verilebilir ve bu da adaletin sağlanmasına engel olabilir. Örneğin, bir dava sürecinde, eğer deliller usul kurallarına uygun şekilde toplanmazsa, bu delillerin değeri düşebilir ve hukuka uygun bir karar verilemeyebilir.²

İkincisi, özellikle ses kaydı gibi dijital delillerde konusunun uzmanları tarafında yapılacak bilirkişi incelemeleri önem arz etmektedir. Bu incelemelerde temel olarak, seslerin şüpheliye ait olup olmadığı veya şüpheliye ait olduğu tespit edilse bile kesme, kopyalama vb. yöntemlerle manipülasyon yapıp yapılmadığı incelenmelidir. Ayrıca ses kaydında geçtiği iddia edilen olayları destekleyen başkaca delillerin olması önemli bir parametredir. Örneğin 17-25 Aralık yolsuzluk soruşturmalarında gündem olan Recep Tayyip Erdoğan’ın sıfırlama tapesi ilgililer tarafından montaj denmiş ve manipüle edildiği savunması yapılmıştır. Ancak tapede geçen tüm olayların (sıfırlanamayan parayla Şehrizar konutlarından ev alma gibi) gerçekleştiği tespit edilmiş ve bu tapedeki ses kayıtlarının gerçek olduğu yönünde kanaat oluşmuştur.³ Devam eden bölümlerde bu iki bakış açısıyla ses kayıtlarının hukuki değeri konusundaki şüpheleri ve manipülasyon örneklerini görsel delillerle anlatmaya çalışacağız.

² <https://www.parlahukuk.com/>

³ 17 Aralık Erdoğan’ın En Uzun Günü- Can Dündar İmzalı Belgesel

1-Hukuki Usullere Uygun Olmayan Kayıtlar

Yargılamalarda hâkim ve savcılarının önüne çok farklı alana ilişkin davalar gelebilir. Burada hâkim ve savcılarının hukuk metodolojisinde uzman olmaları beklenir ama önüne gelen her davadaki farklı alanların uzmanı olması beklenemez. Bu noktada bilirkişi olarak adlandırılan kişilerin uzman raporları devreye girer ve bilirkişilerin sağlayacağı katkılarda belli bir usul çerçevesinde olur. Bu usul 6754 Sayılı Kanun'a göre hazırlanan Bilirkişilik Yönetmeliğidir. Yönetmeliğin 30 uncu maddesi 1,2,3,4,5,6 ıncı bentlerinde bilirkişilik yapılabilmesi için temel eğitimden, 7 inci bentte ise temel eğitimin zorunluluğundan bahsetmektedir. Yönetmelik atama usulüne göre bilirkişi seçilenleri de bu eğitim zorunluluğu dışında tutmamıştır. Aynı yönetmeliğin 38 inci maddesinde bilirkişiliğe başvuru ve kabul şartları belirlenmiştir. Yönetmelik atama usulü ile bilirkişi seçilenleri muaf tutmadığından bu şartlar atanarlarda da aranmak zorundadır. Bu şartları detaylı incelediğimizde; bilirkişi eğitimini başarıyla tamamlamak, bilirkişilik yapacağı uzmanlık alanında en az beş yıl fiilen çalışmış olmak gibi kriterler sunulmuştur.

Akıncı davasında ses kayıtlarının incelenmesi ve tespiti göreviyle görevlendirilen ve bilirkişilikleri kabul edilen Nail BÜLBÜL, Şükrü YILMAZ, Halit OKTAY, Zeki ASLAN, Mustafa Onur KARA, Türker ALTINIŞIK, Uğur KULAKSIZ ve iki polis memurunun bilirkişilik vasıflarını bu kriterlere göre değerlendirdiğimizde; temel eğitim kriteri göz önüne alındığında bu şahısların hiçbirinin temel eğitimi yoktur. Bu şahıslar ses analizi uzmanı olmadıkları gibi, ses analizi konusunda beş yıllık tecrübeleri de yoktur. Bu nedenle bilirkişilerin temel eğitimi yani nasıl bir iş yapacakları, nasıl bir rapor hazırlayacakları, neyi ispat etmeleri gerektiği, hangi temel ve etik ilkelere dikkat edecekleri hakkında bilgileri ve fikirleri yoktur.

Ayrıca Ceza Muhakemesi Kanunu madde 63/2'de *Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir.* 63/3'te *Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede gösterilen yetkileri kullanabilir* hükümleri yer almıştır. Bilirkişi atamalarıyla alakalı herhangi bir belge ya da birden çok bilirkişi atanmasıyla alakalı bir belge mahkeme dosyasında yer almamaktadır. Cumhuriyet Savcısı hangi belgeye ya da belgelere dayanarak bu şahısları bilirkişi olarak atamıştır? bilinmemektedir.

Ceza Muhakemesi Kanunu 64/1 ise şöyle diyor: Bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçilir diye devam ediyor yansıda görüldüğü gibi. 64/2 ise; Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması halinde, diğer bölge kurullarının listelerinden, burada da bulunmaması halinde, Bilirkişi Kanunu'nun 10. maddesinin (d), (e) ve (f) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları da taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir. Bu kanun maddelerine göre bilirkişi oldukları iddia edilen söz konusu şahısların durumları değerlendirildiğinde, kanunsuz ve usulsüz bilirkişi atamalarının yapıldığı görülmektedir. Bilirkişileri atayan savcının bulunduğu bölge kurulu veya diğer bölge kurulları listelerinden atama yapılması için bir istek yapıldığına dair ve resen atanan bilirkişilerin bölge kuruluna bildirildiğine dair dosyada resmi bir evrak bulunmamaktadır. Kanun maddelerine açıkça aykırı olan ve adeta ısmarlama atama niteliğindeki bu bilirkişi atamalarını kabul etmek mümkün değildir.

Diğer bir maddesi ise 64/3; *Kanunların belirli konularda görevlendirdiği resmi bilirkişiler öncelikle atanırlar. Ancak kamu görevlileri, bağlı bulundukları kurumlarla ilgili davalarda bilirkişi olarak atanamazlar* denilmektedir. Bu kanun maddesine göre bilirkişi raporlarının hazırlandığı dönemde, Nail BÜLBÜL, Şükrü YILMAZ, Halit OKTAY, Zeki ASLAN, Mustafa Onur KARA ve Türker ALTINIŞIK'ın Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda görevli, Uğur KULAKSIZIN'ın ise TAI'de görevde olduğu ve ilgili polis memurlarını ise Emniyet Genel Müdürlüğünde görevde oldukları bilinmektedir. Bu şahısların bilirkişi olarak atanması yine bir hukuk ihlali anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan, Bilirkişilik Yönetmeliği madde 55'e göre bilirkişi raporunda yer alması gereken hususlar; a) Görevlendirmeyi yapan merci b) Dosya numarası c) Görevlendirme tarih ve süresi d) İncelemenin konusu e) Kendisinden gözlenmesi ve incelenmesi istenen maddi unsurlar f) inceleme yöntemi g) Bilimsel teknik ve dayanaklar ğ) Gerekli sonuç h) raporun düzenlenme tarihi ı) Bilirkişi gerçek kişi ise adı ve soyadı, unvanı, sicil numarası ve imzası.

Bilirkişi raporları incelendiğinde bu hükümler ile ilgili herhangi bir gereklilik sağlanmamıştır. Sadece (ı) bendindeki *bilirkişi gerçek kişi ise adı ve soyadı, unvanı, sicil numarası ve imzası şeklinde* belirtilen hususlar mevcuttur. Ancak bu bilgi dahi eksiktir. Çünkü bilirkişi oldukları iddia edilen Nail BÜLBÜL, Şükrü YILMAZ ve Uğur KULAKSIZ'ın adı, soyadı, unvanı ve imzası

olmasına rağmen bilgisine başvurulana diğerk kişiler hakkında herhangi bir isim, imza veya işaret bulunmamaktadır. Hatırlanacağı üzere bilirkişi raporunda imzası bulunan Nail BÜLBÜL ve Şükrü YILMAZ'ın verdikleri tanık ifadelerinde Halit OKTAY'ın, Zeki ASLAN'ın, Mustafa Onur KARA'nın, Türker ALTINIŞIK'ın da çalışmalara katıldıkları ve bilirkişilik yaptıkları ifade edilmiştir. Bu ifade verilene kadar bu şahıslar hem mahkeme heyetinden hem de sanıklar ve sanık avukatlarından gizlenmiştir. Raporda imzası bulunmayan ama raporun oluşumunda katkı veren bu şahısların da tanık olarak mahkemeye gelmeleri sanıklar tarafından talep edilmesine rağmen, talep yerinde görülmemiştir. Bu kadar şaibelerle ve belirsizliklerle dolu bir bilirkişi çalışmalarının adalet getirmesi mümkün olabilir mi?

2-Bilirkişilerden Usulsüzlüğün İtirafı

Konuyu netleştirmek bakımından, Ankara 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesinde görülen Akıncı Üssü davasında sanıklar ve bilirkişiler arasında geçen bazı diyaloglara ve bu diyalogların yorumuna yer vermek faydalı olacaktır. Ses kayıtlarının çözümlenmesine ilişkin bilirkişi raporunda imzası bulunan isimler

BİLİRKİŞİ RAPORU		
15/07/2016 tarihinde ülkemiz genelinde meydana gelen Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıkmaya yönelik darbeye teşebbüs eylemi nedeniyle Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı'nca başlatılan soruşturma kapsamında Akıncı Hava Üssü'nde icra edilen arama işleminde Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığı'nda bulunan 96 adet DVR (Digital Video Recorder) ve kule telsiz konuşmaları üzerinde yapılan incelemede teknik bilirkişi olarak görevlendirilmiş olmamız nedeniyle düzenlenen bilirkişi raporumuz aşağıda / ekte sunulmuştur. İş bu rapor 3 (üç) adet kağıt kopya olarak basılmıştır.		
 Nail BÜLBÜL Hv.Plt.Kur.Yb.	 Şükrü YILMAZ Hv.Plt.Yzb.	 Uğur KULAKSIZ Uzman Bilirkişi

Sanık Ali Durmuş devamla: Bu konuda ben cevap vermek istemiyorum. Az evvel uçaklarla ilgili ses kayıtlarıyla ilgili incelemeleri nasıl yaptığınızı söylediniz. Diyarbakır'dan gelen uçakların mesela MY (Muharebe Yönetim Sistemi) kayıtları var. MY kayıtlarını inceleme sansınız oldu mu Diyarbakır'dan gelen uçaklarla ilgili?

Nail Bülbül cevaben: Diyarbakır'dan gelen uçaklarla ilgili bunun bastan MY kayıtlarını incelemedim.

Sanık Ali Durmuş devamla: Başka sorum yok benim.

Nail Bülbül: Ben Diyarbakır'dan gelen uçaklarla ilgili ama açıklamak istediğim bir Şey var. Diyarbakır'dan gelen uçaklarda uçan arkadaşlar bizim akıncıda yani üç kişilik telsiz çözümleme ekibinin çok sık birlikte uçtuğu hatta belki hayatında hiç karşılaşmadığı uçtuğu insanlar olmadığından hatta hayatlarında hiç karşılaşmadığı insanlar bile olabileceğinden dolayı ben devlet isi yaptığımızı düşünerek ve ileride yine bunların devlete problem olabileceğini düşünerek kendim Savcıya Diyarbakır'dan üç tane pilot arkadaşın gelerek o telsiz çözümlemelerini onların yapmalarını istedim. Bunlar da geldiler. Yani ben Diyarbakır'dan tanıma ihtimalim düşük olan veya soruştırmaya gölge düşürebilecek bu tip bir konuyu bir risk olarak gördüm. Sayın savcıya teklif ettim ve Diyarbakır'dan sırf o konuşmaları teşhis edebilecek yeterlilikte onlarla uçmuş pilot arkadaşlar geldiler ve onlar zmlediler bunu da belirtmek istiyorum.

Sanık Ali Durmuş: İsim olarak söyleyebilir misiniz çünkü biz dosyada göremiyoruz.

Nail Bülbül: şimdi bu sorunun gerçekten isimlerini hatırlamıyorum benim de söylersem yanlış olur tanıyorum çocukları da su anda isim söyleyemem.

Sanık Ali Durmuş: İsimlerini hatırlarsanız yazılı olarak mahkemeye dilekçe ile göndermenizi ben talep ediyorum.

Nail Bülbül: Hatırlarsam göndereceğim.

Bu diyalogdan çıkan sonuç; bilirkişi olarak rapor hazırlayan Nail BÜLBÜL o gece kimlerin uçtuğunu teyit etmek maksadıyla bile Hava Kuvvetleri MY (Muharebe Yönetim) sistemine bile bakmamıştır. Aynı zamanda kendisinin de açıkça itiraf ettiği üzere Akıncı ssnde görevli olmayan, bilirkişilik konusunda hiçbir görev tevdi edilmeyen, sanıkları şahsen bile tanımayan Diyarbakır'da görevli bazı pilotların çağırıldığını ve bilirkişi raporuna müdahil olduklarını ifade etmektedir. Her ne kadar Nail BÜLBÜL o pilotların isimlerini hatırlamadığını söylemiş olsa da o

pilotların isimlerinin Mustafa Onur KARA ve Türker ALTINIŞIK olduğu zamanla ortaya çıkmıştır. Bilirkişi pilot Şükrü Yılmaz ile yaşanan bir diyalog;

Mahkeme Başkanı: *Daha sonra Akıncı üssüne ne zaman gittiniz, çağrıldınız.*

Şükrü Yılmaz: *Şöyle Abdullah Çıtlak Savcım Uğur Kulaksız'ı bilirkişi olarak atamış. Takiben telsiz çözümlemelerine sıra gelmiş, kule kayıtlarında var olan telsiz telefon kayıtları. Ses tanıma üzerine. Onun için Uğur Kulaksız vasıtasıyla o kendisi beni şey yapar şahsen iyi tanır. Hani güvenilir birileri varsa çağırın şeklinde söylemiş Savcımız. Takiben onlar çağırıldılar ben ve Halit Oktay gittik Akıncı üssüne Savcımızın talimatı üzerine.*

Diyalogdan çıkan sonuç; Burada Şükrü Yılmaz, Uğur KULAKSIZ'ın savcı tarafından bilirkişi olarak atandığını ve onun davetiyle Akıncı Üssüne gittiklerini ifade ediyor. Sanıklardan Ahmet Tosun gerek Diyarbakır'dan gelen pilotları tanımadığını gerekse Uğur KULAKSIZ'ı da tanımadığını ifade ediyor. Savcıya göre güvenilir biri(!) olan ve sanığın sesini belki hayatında hiç duymayan bu şahısların yaptığı veya içinde yer aldığı çözümlemeler ne kadar güvenilir olabilir? Ayrıca güvenilirlik kriteri nedir ve nasıl anlaşılmalıdır? Bilirkişilik için kanunun ön gördüğü vasıflar, konusunda uzman, bağımsız ve tecrübeli bir profilken savcının yaptığı güvenilir biri(!) tanımı anlaşılamamış ve bilirkişi raporuna gölge düşürmüştür. Özellikle ses analizi konusunda yetkinlikleri bakımından pilot bilirkişiler Nail Bülbül ve Şükrü Yılmaz'ın sanıklar tarafından sorgulandığı diyalogla devam edelim

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: *Hoş geldiniz. Öncelikle herhangi bir konu hakkında bilirkişi uzmanlık raporunuz var mı?*

Nail Bülbül: *Yok.*

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: *Adli ses analizi hakkında bir eğitim aldınız mı?*

Nail Bülbül: *Almadım.*

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: *Adli ses analizi inceleme alt dallarından konuşmacı tanıma incelemeyle ilgili eğitim aldınız mı?*

Nail Bülbül: *Almadım.*

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Konuşma çözümleme nasıl yapılır bir bilginiz var mı?

Nail Bülbül: Tabi ki var. Hayatımda tonlarca kez DVR izledim ve tonlarca kez sizin gibi birçok pilot gibi defalarca kez bunun üzerinde sorti değerlendirmesi yaptım.

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Hayır benim sorduğum hukuki açıdan herhangi bir belgeniz var mı bu konuda bir eğitim aldınız mı bilirkişi yapabilecek seviyenizi gösteren bir ehliyet belgeniz var mı?

Nail Bülbül: Ehliyet belgem olmadığını söyledim.

Aynı sorular için Şükrü YILMAZ'ın verdiği cevaplar

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Herhangi bir konu hakkında bilirkişi uzmanlık raporunuz var mı?

Şükrü Yılmaz: Tam anlayamadım yani bana tevdi edilmiş bir şey mi. Yapılabilir olarak mı?

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Yani herhangi bir kurumdan yeteneğiniz, bir kabiliyetiniz dolayısıyla almış olduğunuz bir bilirkişi uzmanlık raporunuz var mı?

Şükrü Yılmaz: Yok.

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Adli ses analizi hakkında bir eğitim aldınız mı?

Şükrü Yılmaz: Almadım.

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Adli ses analizi inceleme alt dallarından konuşmacı tanıma incelemeleri ile ilgili bir eğitim aldınız mı?

Şükrü Yılmaz: Almadım.

Sanık Mustafa Mete Kaygusuz: Bir ehliyet belgeniz var mı?

Şükrü Yılmaz: Hayır yok.

Diyalogdan çıkan sonuç; bilirkişilik yaptıkları iddia edilen bu şahısların hiçbirinin kendi beyanlarında da sabit olmak üzere bilirkişisi uzmanlık belgesi yoktur. Nail BÜLBÜL ve Şükrü YILMAZ'ın ses analiz uzmanlık belgelerinin olmadığı ve ses analiz uzmanı olmadıkları huzurda sorulan sorularla, diğerlerinin ise mahkemeye sundukları herhangi bir uzmanlık belgesi olmadığından dolayı anlaşılmıştır. Bir sesin bir şahsa ait olup olmadığına dair inceleme oldukça kapsamlı olup, konunun uzmanı tecrübeli kişilerce yapılması zorunluluktur. Bu konu ayrı bir ilim dalı olmakla birlikte bu alanda çalışanlar bile bazı durumlarda kesin sonuçlar verememektedir.

Konunun daha iyi anlaşılması için bir ses analizinde yapılması gereken bilimsel incelemelere bakalım. İnceleme parametreleri görsel, işitsel ve dilbilimsel parametreler olarak üç ana başlık altında tasnif edilmiştir. Görsel inceleme parametreleri olarak; ses sinyalinin dalga formundaki ani genlik değişimleri, dip gürültü seviyesindeki değişimler (Rappaport, 2012, s. 35), şebeke frekansındaki uyumsuzluklar (Catalin, 2005), spektrografik analiz ile frekans bandı, dip gürültü paternindeki olağan olmayan değişimler, işlem izleri (Bayramova, 2014), faz farkı, üst veri bilgilerindeki tutarsızlıklar (SWGDE, 2018) belirlenmiştir. İşitsel parametreler olarak; kayıt akustiği ve dip gürültülerdeki olağandışı değişimler (Gürel, 1995, s. 34), arka plan sesleri ve gürültüsündeki bağlamdan kopuk değişimler (Doğudan, 1998, ss. 14-15), konuşma hızı (Uslu, 2013, ss. 60-61), soluk düzenindeki anomaliler (Bayram, 2008), sesin gürlüğü ve konuşma kalitesinde bağlam ile uyumsuz ani değişimler (Gürel, 1995, s. 35) belirlenmiştir. Dilbilimsel inceleme ise metin dilbilimsel ve sesbilimsel olmak üzere iki grupta değerlendirilmiştir. Metindil bilimsel analizde bağdaşıklık ölçütü olarak Halliday ve Hasan'ın (1976) ortaya koyduğu parametreler (gönderim, bağlama öğeleri, eksiltme, değiştirim ve sözcüksel bağdaşıklık) ile bölgesel tutarlılık ve bütüncül tutarlılık (Dijk, 1981) parametreleri, sesbilimsel analizde ise ezgisel uyum, tümce vurgusu, tonlama, durak, kavşak, süre ve ses perdesi (Bekar, 2010) parametreleri belirlenmiştir.⁴

Görüldüğü gibi davanın adeta üzerine kurulduğu ses kayıtlarının uzmanlık(!) raporunu yazan kişiler kuvvetle muhtemel bir önceki pasajda bahsedilen analiz yöntemlerini hayatında hiç duymadılar. Öyle anlaşıyor ki ses analizi "ben bu kişiyi tanıyorum sesi de ona benziyor"

⁴ Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Adli Bilimlerde Ses Kayıtları Üzerinde Manipülasyon İncelemesi, Dr. Erkan Burucu, Adli Tıp Uzmanı

tarzındaki sığ, basit ve temelsiz bir incelemeyle yapıldı ve mahkeme bu bilirkişi raporuna dayanarak onlarca müebbet cezaya hükmetti. Yine pilot bilirkişi Nail Bülbul'den devam edelim.

Nail Bülbul: Ben dedim ki bir uçağın pair'da pair olarak bir pickle ile iki bomba attığını düşünüyorum. Böyle bir şey olabilir dedim ve bununla ilgili de birlikte çalıştığım polis arkadaş o esnada birlikte çalıştığım polis arkadaş o gece Ankara Emniyet Müdürlüğünde bu bombalara maruz kalan biriydi. Aklıma geldi kendisine dedim ki ne kadar etkilendiğini anlatır mısın, bana dedi ki şu kadar yaklaşık olarak altı yedi metre uçtuğunu söyledi. Ben dedim ki muhtemelen buraya atılan bomba pair atılmış olabilir dedim. Bu benim şahsi fikrimdi. Yani nasıl çalışıldığını anlatmak için söylüyorum.

Diyalogdan çıkan sonuç; Nail BÜLBÜL, 29.11.2018 tarihli duruşmada polis memurlarının hem ses inceleme hem de uçaklar ile ilgili bilirkişi çalışmalarına doğrudan katıldıklarını belirtmiştir. Bu bilirkişilerin bağımsızlığına gölge düşüren bir işlemdir. Bilirkişilerin prensip olarak hangi bulgulara ulaştığı, rapor konusundaki kanaati, yol ve yöntemi hakkında konuşması bile etik değildir. Ayrıca yine kendi ifadesinden anlaşılacağı üzere bu polis memurlarının o gece Ankara Emniyetinde oldukları ve bombalamaya maruz kaldıkları ortadadır. Burada bırakın sıradan bir kişiyi özellikle olayın mağduru olduğunu söyleyen bir polis memuru, bilirkişinin kanaatinin oluşmasında etkili olmuşsa bu raporun sıhhati tartışılır. Özel harekât saldırısı hakkında o polis memurları tarafsız bir şekilde davranabilir mi? Sanık Fatih Çavur'un sorularıyla devam edelim.

Sanık Fatih Çavur: Sayın Başkan bende diyorum ki bu maddeye göre size bir şey tebliğ edilmesi lazım. Örneğin bilirkişi listesinden siz bilirkişi listesindesiniz bir sonraki gün saat on ikide geleceksiniz genelkurmay bilirkişi listesindesiniz sizin bilginize başvuracağız burada öyle bir şey oldu mu olmadı mı? Çünkü olmadıysa CMK 64'e aykırı ben bunu söyleyeceğim o kadar. O da olmadığını söyledi. Bu kadar basit. Şimdi CMK 64'te bilirkişiye yemin ettirilir diyor Sayın Savcı görevi size tevdi ettikten sonra herhangi bir yemin ettirdi mi?

Nail Bülbul: Hayır.

Sanık Fatih Çavur: Peki bu yine aynı maddede CMK 64'de bir tutanaktan bahsediyor. Bir tutanak tutulması gerekiyor diyor. Hâkim huzurunda bir tutanak tutulması bu tutanak tutuldu mu?

Nail Bülbül: *Bunu savcıya sorun yani ben benim gördüğüm alan içerisinde olmadı.*

Başkan: *Neticede sizinle ilgili bir bilirkişi tespiti yapıp bilirkişi olduğunuza dair bir tutanak tutuldu mu onu soruyoruz.*

Nail Bülbül: *Tutulmadı Sayın Başkan.*

Sanık Fatih avur: *Sayın Başkan bu tutanak kimin tarafından tutulduğundan ziyade bilirkişi olarak atanan kişinin de imzası gerekiyor bu önemli en azından böyle bir imza attınız mı?*

Nail Bülbül: *Atmadım.*

Diyalogdan çıkan sonuç; Ceza Muhakemesi Kanunu madde 64'e göre olması gerekenlerin neredeyse hiçbirinin olmadığı anlaşılıyor. İlgili kanun bir bilirkişi listesinden ve bilirkişilik yapacak olan şahısların bu listelerden temin edileceğinden bahsetmektedir. Ama ne Nail BÜLBÜL ne de diğer bilirkişilerin adı kanunlarda belirtilen bilirkişi listelerinde yer almamaktadır. Bilirkişilerin yemin etme zorunluluğu ve bu yeminin tutanağa bağlanarak imzalanması hükmüne rağmen bu işlemin de yapılmadığı görülüyor. Yine sanık Fatih avur'un sorularıyla devam edelim.

Sanık Fatih avur: *Madde 66/7 incelenen şeylerin size verilme şekliyle yani size mesela o gün görüntüleri değerlendirdiniz veya ses konuşmalarını değerlendirdiniz onlara verilmiş şekliyle ilgili bir şeyler söylüyor. Size bu verilen görüntüler izletilen görüntüler sesler nasıl takdim edildi yani bir yerde açılmıştı siz orada mı izlediniz sizi bir yere çağırdınız bunları inceleyeceksiniz mi dediler yoksa size herhangi bir kutuyla bir şeyle mi geldi hatırlıyor musunuz?*

Nail Bülbül: *Bu görüntüler bir klasrdeydi zaten simülatör filo komutanlığında savcı ikamet ediyordu ve bütün kolluk kuvvetleri hepsi girişin sınırlı olduğu sadece kolluk kuvvetlerinin ve savcının olduğu bir ortamdaydı görüntüler hepsini canlı olarak izlemedim izlediklerim de var. ıktı olanlar bir klasrdeydi ses kayıtları da bir laptoptaydı ve bunlar da hep kolluk kuvvetlerinin kontrolünde idi. Bizim ulaşım alanımız içinde değildi ancak biz onunla ilgili bir değerlendirme yaptığımız da yani sesi dinliyordum evet burada bunu söylüyor bu x şahsı bu y şahsı diye eşleştirme yapıyordum. Kayda bile ben almıyordum.*

Sanık Mete Kaygusuz: *Ses kayıtlarını laptopta dinlediğinizi söylediniz doğru mu?*

Nail Bülbül: Evet doğrudur.

Sanık Mete Kaygusuz: Yani dikta teybin orijinalin de dinlemediniz?

Nail Bülbül: Hayır dikta teybin orijinalinde dinlemedim.

Bilirkişi şükrü Yılmaz'a sorular.

Sanık Fatih avur: *Tamam. Yine CMK 66' ya göre bilirkişiye incelediği şeyler mühür ile teslim edilmesi gerekiyor. Yalnız biraz önce siz bu ses kayıtlarını beraber dinlediğinizi söylemiştiniz laptop üzerinden dinledik polisler ile dediniz. Bu doğru mudur yoksa size yine kanun maddesinde delil olabilecek bilirkişi raporunun mühür altında verilmesi söyleniyor size o şekilde verildi mi?*

şükrü Yılmaz: *şöyle Uğur Kulaksız'a verilmiştir diye düşünüyorum sonuçta resmi şey olduğu için.*

Sanık Fatih avur: *Yani size verilmedi, sizde bilirkişi raporunda imzanız var ya.*

şükrü Yılmaz: *Bana verilmedi. Benim şahsıma verilmedi.*

Sanık Fatih avur: *Peki merak ettiğim şey şu şimdi laptop üzerinden dinlediğiniz şey normalde hani bizde normalde DEğ-DENT'e atandığın için bunu az buçuk hatırlarsın belki F16 pilotu olduğumuz için. Herhangi bir kaza kırım olduğu zaman onun dikta teyplerine el konulur. Onlar koruma altına alınır. İşte burada kanun maddesinde söylediği gibi mühürlenir. Peki, bu laptop üzerinden dinleme işlemini tarih olarak yaklaşık ne zaman yaptınız?*

şükrü Yılmaz: *Yani şöyle yanlış hatırlamıyorsam darbeden takriben 1 ay içerisinde. 1 ay gibi bir sreden itibaren Savcımız çağırdı ve başladık çalışmaya.*

Sanık Fatih avur: *Peki, bu DVR kayıtları veya kule ses kayıtları size gelene kadar yani bu 1 aylık süre içerisinde nasıl bir safahat yani size mühürlü olarak teslim etmediği için o safahat hakkında bilgi var mı?*

şükrü Yılmaz: *Yani yok zaten bunlar açıldığında biz oraya gittik. Dolayısıyla nceki süreçle alakalı bir şeyim bilgim yok safahatını bilmiyorum.*

Sanık Fatih Çavur: Yani sen orijinalinden değil sadece DVR ları veya ses kayıtlarını şeyden gördün.

Şükrü Yılmaz: Ben şöyle şimdi o konu ile ilgili orijinaldi, kopyasıydı yorum yapılacak bir şey yok çünkü direk bilgisayar açtı biz bilgisayardan şey yaptık. Yani biz bilgisayara bile dokunmadık.

Sanık Mete Kaygusuz'un bilirkişi Şükrü Yılmaz'a soruları.

Sanık Mete Kaygusuz: Siz dinletilen ses kayıtlarının laptop dan dinlediğinizi söylediniz. Bu ses kayıtları hakkında bunların orijinal olduğuna, herhangi bir değişiklik yapılmadığına dair bilirkişi olduğunuz için soruyorum bir belge gösterildi mi?

Şükrü Yılmaz: Gösterilmedi.

Sanık Mete Kaygusuz: Siz sorguladınız mı?

Şükrü Yılmaz: Hayır sorgulamadım.

Başkan: Bu Nail Bülbül'ü de daha önce dinledik tanık olarak. Simülatör odası mı orada mı çalışıldı.

Şükrü Yılmaz: Evet efendim.

Başkan: Cumhuriyet Savcısı da oradaymış.

Şükrü Yılmaz: Evet o da oradaydı.

Başkan: Bu kayıtları laptop üzerinden dinledik diye söylediniz.

Şükrü Yılmaz: Evet bir tane laptopta kayıt yapılmış kaydedilmiş o günkü konuşmalar onun böyle farklı bir formatı var oradan teker teker basarak zaman bazlı kaydediyor zaten. Teker teker basarak polislerin şeyinde eşliğinde hepsini şey yaptık dinledik.

Diyalogdan çıkan sonuç; Ceza Muhakemesi Kanunu 66 ncı maddesi 7 nci bendinde, "bilirkişiye inceleyeceği şeyler mühür altında verilmeden önce bunların listesi ve sayımı yapılır. Bu hususlar bir tutanakla belirlenir. Bilirkişi mühürlerin açılmasını ve yeniden konulmasını yine tutanakla

belirtmek veya bir liste düzenlemekle yükümlüdür" hükmü yer almaktadır. Bilirkişi olarak belirlenen şahısların bilirkişilikleri daha önceki maddelere uygun olmadığı gibi, CMK 66/7 maddesine de uygun değildir. Bu maddeye göre açıkça mühür ve tutanak usullerine aykırı hareket edilmiş ve kanun maddesi ihlal edilmiştir. Diyaloglardan anlaşılacağı üzere hem Nail BÜLBÜL hem de Şükrü YILMAZ kendilerine mühür altında herhangi bir eşyanın teslim edilmediğini, herhangi bir liste ve tutanağın tutulmadığını mahkemede ifade etmişlerdir. Ayrıca kendilerine laptop(dizüstü) bilgisayardan konuşmaların dinletildiğini ve bu bilgisayarın kontrolünün kendilerine verilmediğini, bu bilgisayarları koruma altına almadıklarını söylemektedirler. Koruma altına alınmayan bu veriler herkesin müdahalesine açık olduğu anlamı taşımaktadır. Ayrıca kendilerine dinletilen ses kayıtlarının orijinal olup olmadığını (asıl kaynağından ham veri şeklinde) bilmediklerini ve bu konuyla alakalı kendilerine bir belge gösterilmediğini ifade etmektedirler. Verilerin orijinal olup olmadığı, veriler üzerinde oynama yapıp yapılmadığı belirsizdir. Başkanım bu iki şahsın kurduğu cümleler neredeyse olumsuz fiillerle bitmektedir. Durum çok vahimdir ve görüldüğü gibi CMK 66/7 tamamen ihlal edilmiştir. Süreçte uygulanan usuller, bilinçli bir şekilde, kısa zamanda sonuca ulaşmak için ve kanun maddeleri görmezlikten gelinerek uygulanmıştır. Devam eden bölümlerde de delilleri ortaya konacağı gibi sahte delil üretimi veya mevcut verilerde değişiklik yapılmış olduğu konusunda kuvvetli şüphe bulunmaktadır. Ayrıca telsiz dikta teyp kayıtlarını savcının eline yaklaşık 10-12 gün sonra geçmiştir. Bu süre zarfında bu kayıtların nasıl muhafaza edildiği, kimlerin bu kayıtlara müdahil olduğu, üzerinde herhangi bir oynama yapıp yapılmadığı belli değildir.

Av. Hande Berklin: *Uğur Kulaksız ve Şükrü.*

Nail Bülbül: *Hayır Uğur Kulaksız hiç girmedir. Telsiz şeylerine Halit Oktay ve Şükrü Yılmaz. Uğur Kulaksız telsiz dinlemeleriyle ilgili hiçbir şey yapmadı. Uğur Kulaksız TAI'deki CSFDR çözümlerini ve ona bağlı DVR izlemesi yani daha çok teknik konuları yaptı.*

Av. Hande Berklin: *Bütün bu DVR çözümlerinin altında Uğur bey'in imzası var Halit bey hiç yokta ben o yüzden deminden beri şaşıyorum kusura bakmayın.*

Nail Bülbül: *Ben bilmiyorum onu.*

Sanık Mete Kaygusuz: Peki biraz önce ifadenizde söylediğiniz çözümleme yaparken zaman zaman Uğur Kulaksız bize katıldı dediniz. Uğur Kulaksız'ın ses çözümlemelerine bir etkisi oldu mu herhangi bir girdi yaptı mı?

Bilirkişi Şükrü Yılmaz'a sorular.

Şükrü Yılmaz: Hayır çoğunlukla olmadı çünkü çoğu kişiyi tanımıyor zaten.

Sanık Mete Kaygusuz: Çoğunlukta oldu mu olmadı mı? Bir bölüme müdahale etti mi yani. Orada bir polis memuru görevli arkadaşta bu o değil bu şekilde yazılması lazım diye bir şey söyledi mi yani.

Şükrü Yılmaz: Hayır söylemedi yok söylemedi. Yani biz bu söylediğimize yok o o değil demedi veya biz birini tanıyamadık o şu falan demedi yani. Ses tanımaya yönelik onun çok büyük şeyleri olmadı girdileri olmadı, belki de hiç olmadı.

Sanık Mete Kaygusuz: Siz söylediniz çünkü bizim o konuda bir bilgimiz yoktu sizin verdiğiniz bilgiye göre soruyorum. Bir girdisi oldu mu yani o dokümana bir harf dahi olsa bir girdisi oldu mu onu soruyorum.

Şükrü Yılmaz: Yani Uğur Kulaksız ses tanıma ile ilgili bir girdisi olmadı diye hatırlıyorum.

Diyalogdan çıkan sonuç; bilirkişi Uğur Kulaksız'ın dikta teyp çözümlerine nasıl müdahil olduğu, hangi çözümlemeleri yaptığı, hatta bu çözümlemelere katılıp katılmadığı bile şaibelidir. Nail BÜLBÜL, Uğur KULAKSIZ'ın sadece CSFDR (kara kutu) çözümlerinde görev yaptığını dile getirirken, Şükrü YILMAZ ise Uğur KULAKSIZ'ın da dikta teyp çözümlerinde katkısının olabileceğinden bahsetmektedir. Bu iki şahıs neden birbirleriyle çelişiyor? Sadece Uğur KULAKSIZ'a dair detayları hatırlamaları gerekiyor. Fakat anlaşılmayan bir nedenden dolayı Uğur KULAKSIZ hakkında aynı fikirde değiller. Bu ifadelere göre Uğur KULAKSIZ'ın dikta teyp çözümlemelerinde yer almamış olma olasılığı daha kuvvetli görünüyor. Gerçekten bu çalışmalarda yer almadıysa neden bu dikta teyp çözümleriyle alakalı bilirkişi raporunda imzası bulunuyor? Ayrıca bazı sanıkların Uğur KULAKSIZ'ı tanımadıkları, onun da bu sanıkları tanıma ihtimalinin olmadığı duruşmada ifade ediliyor. Şükrü YILMAZ'da Uğur KULAKSIZ'ın bazı sanıkları tanımadığını teyit ediyor. Tanımadığı kişiler hakkında ses tespiti yapması veya hiç

tespit yapmadan rapora imza atması raporun delil vasfını ortadan kaldırıyor. Sonuç olarak bu durumdaki bir kişinin bu dikta teyp çözümlerinde bilirkişi olarak görevlendirilmesi şaibeli ve aynı zamanda dikta teyp çözümlerinin güvenilirliğine gölge düşürüyor. Bilirkişilerin raporu hangi koşullarda imzaladığına dair diyaloglarla devam edelim.

Sanık Mete Kaygusuz: *Sonuçta bir belge yok anlaşıldı. Son sorum, bilirkişi raporlarında yanlış hatırlamıyorsam yüz elliden fazla sayfa var birçoğunda da sizin imzanız var bunların hepsi sizin kendi imzanız mı?*

Nail Bülbül: *Şimdi bütün hepsine bakmam lazım ben hangi formatta dosyaya girdiklerini bilmiyorum sadece şunu söyleyebilirim. 2016 Eylül ayının ilk haftası ya da ilk yarısı diyebilirim kabaca o dönemde imzalar atıp ayrıldığını hatırlıyorum çok çeşitli konularda imza attığımı hatırlıyorum yani işte mesela DTS'ler vardı onlarda herhangi bir suç unsuru olmadığına dair şeyler olabildiği gibi bazı araştırması yapılan şeylerin bana teslim edildiğine dair teslim tutanakları imzaladım. Dolayısıyla ben imzaladığım şeyleri okuyarak imzaladım bunu soruyorsanız ama sizin gördüğünüz evrakların hepsini ben görmüyorum ben kendi attığım şöyle diyebilirim bütün imzaların arkasındayım ama sizin ne gördüğünüzü şu anda dosya da ne olduğunu bilmiyorum.*

Sanık Mete Kaygusuz: *Bundan şunu mu anlıyoruz siz bu bize gelen dosya evraklarını hiç görmediniz altındaki imzaların sizin olup olmadığı hakkında kesin bir kanaate varamıyorsunuz bize gelen evrak açısından soruyorum sadece.*

Nail Bülbül: *Ben bu dosyada yargılanmıyorum. Bu dosyada yargılanmadığım için bu dosyadaki evraklara neden bakayım bir kere daha ben imzaladım yani şöyle bir komple teorisi ile yaşamıyorum ben Savcının denetiminde bunları bana verilen yetkiler içinde kendi teknik bilgimle yapabildiğim kadarıyla yaptım imzaladım ve Savcıya teslim ettim. Ben bundan sonra niçin bir kere daha bunların peşinde koşayım. Ben bu davada yargılanmıyorum ki, bu sorunun muhatabı ben değilim.*

Sanık Mete Kaygusuz: *Sizin imza ettiğiniz belge üzerinden bazı ithamlarda bulunulduğu için...*

Nail Bülbül: *Tamam bunu eğer değiştiren birini tespit ederseniz lütfen bana da söyleyin bende davacı olayım ondan benim adım kullanılarak bir yolsuzluk yapılıyorsa bende davacı olayım.*

Sanık Mete Kaygusuz: Biz sizin imzanızı ya da parafınızın nasıl olduğunu bilmediğimiz için sadece bu soruyu sormakla yükümlüyüz yani altına attığınız imza nedir diye sormak...

Nail Bülbul: Bakın yüzlerce sayfa diyorsunuz Mete Bey yüzlerce sayfa diyorsunuz bir saattir diyorum ben sizin bilmiyorum şu anda ekranda gördüğünüz hiçbir şeyi görmüyorum dolayısıyla bu davada yargılanmadığım için bu davanın evraklarına da bakmadım. Diye devam ediyor.

Sanık Mete Kaygusuz: Sayın Başkan ilgili evrakların tanığa gönderilmesini ve imzanın sahte olup olmadığının tarafından beyan edilmesini talep ediyoruz arz ederim...

Sanık Mete Kaygusuz: Özellikle seslerin deşifre edilmesi bölümü ile ilgili soruyorum. Rapor hazırladınız sonra bu raporu imzalarken üçünüz de beraber miydiniz?

Şükrü Yılmaz: Bu soru soruldu zaten yani aşağı yukarı senkronize yani aynı gün, aynı ortamda gibi hatırlıyorum. Ama kronolojiyi tam olarak bilmiyorum.

Sanık Mete Kaygusuz: Şimdi ses çözümüleme yaptığınız dokümanı imzalarken yanınızda kim vardı?

Şükrü Yılmaz: Yani şu vardı şimdi bin sayfalık bir şey imzaladık onların hepsini tek hamlede imzalayıp imzalamadığımı bile hatırlamıyorum. Yani aynı gün içerisinde yaptık ama odaya giren çıkan olmuştur. Tam olarak yanımda kimin olduğunu hatırlamıyorum. Yani onu sorarsak onun cevabı yok ama aşağı yukarı aynı gün içerisinde imzaladığımızı şey hatırlıyorum kabaca.

Nail BÜLBÜL ve Şükrü YILMAZ'ın ifadelerinden de anlaşılacağı üzere birçok konuda şaibe olduğu gibi, imzaların atılması konusu da şaibeli ve şüphelerle doludur. Bu bilirkişiler(!) bu raporları aynı anda imzalamamışlar, raporları yeterince kontrol etmemişlerdir. Şükrü YILMAZ dediğine göre bu imzaları atarken yanlarında kimlerin olduğunu bile bilmiyor. Odaya giren çıkanların olduğunu ifade ediyor. Nail BÜLBÜL ise imzaladığı belgeleri görmediğini ifade ediyor. Görüldüğü gibi bir belgenin geçerliliği açısından en önemli husus olan imzanın nasıl atıldığı konusunda dahi tam olarak izah yapılamamaktadır. İmzalama hususunda acaba hukuksuzluk yapılmış mıdır? Ayrıca raporlarda imzası bulunan Uğur KULAKSIZ'ın imzaları nasıl attığı meçhuldür. 1000 sayfa belge imzaladıklarından bahsediyorlar. Sayfa sayısının çok olması bile

bu belgeleri okumadan ve kontrol etmeden imzaladıklarını gösteriyor. Zaten özellikle Şükrü YILMAZ bu sayfaları tek seferde imzalayıp imzalamadığını bile hatırlamıyorum diyor.

3-Ses Kaydı Çözüm Tutanaklarında Şüpheler

Ses kaydına ilişkin çözümlemelerde yer alan ve bu çözümlerin güvenilirliğine gölge düşüren bazı hususlarla devam edelim. Öncelikle bu dikta teyp çözümlerinin tamamı sanıklara sunulmadı. Ayrıca dikta teyp çözümlerinin parçalanmış, yani kısmi olarak iddianameye konan ve sadece aleyhte olan kısımları gündem oldu. Ayrıca sanıklar savunmalarını yaparken ek klasörlere erişimleri olmadı ve savunma hakkı da kısıtlanmış oldu. Bu çözümlerin tamamının neden sunulmadığı ve mahkemede tartışma konusu yapılmadığına cevap verilmesi gerekiyor.

İlk olarak mahkeme dosyasında yer alan 22 sayfalık dikta çözüm tutanağında yer alan çelişkilerle başlayalım. Her çelişkiyi bir alt başlık olarak anlatmaya çalışacağız.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 1:

Görselde yer alan çözümlere baktığımızda Filo ve Aslan çağrı adında iki kişinin konuşmasını görmekteyiz. Ve burada hemen bu konuşmaların yanına parantez içinde “Ahmet TOSUN olabilir” yazılmıştır. Bu ifade ile ne kastedildiği belirsizdir. Filo çağrı adıyla konuşan mı yoksa Aslan 1 çağrı adıyla konuşan mı Ahmet TOSUN olabilir? Diğer birçok konuşmada açıkça yazılmışken burada neden yazılmamıştır? Diğerlerini tespit edebilen bilirkişiler burada neden tespit edememişlerdir? Bir insanın hayatını altüst edecek bir konuda karar veren kişilerin bu kadar gelişigüzel ifadeler kullanması normal midir?

1.921.521 kayıt nolu 15.7.2016 22:15:37 AN/GRC-171 (AHMET TOSUN OLABİLİR)

FİLO: aslan 1 filo

ASLAN 1: filo aslan 1 devam

FİLO: tanker havada bilginiz olsun

ASLAN 1: anlaşıldı

ASLAN 1: hareket görürseniz çakın

ASLAN 1: anlaşıldı

Sayfa 2 / 22

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 2:

Görseldeki UKA telefon kayıtlarından elde edildiği söylenen bu konuşmada kimliği belli olmayan bir X erkek şahıs bulunmaktadır. Yurtta Sulh gibi çok kritik bir kelime kullanan bu esrarengiz X şahsı kimdir? Neden tespit edilmemiştir? Ya da bu şahıs tespit edildiği halde saklanmak mı istenmiştir? Bu esrarengiz şahıs aynı zamanda konuşmanın diğer tarafı olan Üsteğmen EREZ'i de zan altında bırakmaktadır.

1.921.614 kayıt nolu 15.7.2016 22:33:56 UKA TEL

ÜSTEĞMEN EREZ: üsteğmen erez

X ERKEK ŞAHIS: erez “YURTTA SULH” tamam mı?

ÜSTEĞMEN EREZ: anlaşıldı komutanım

X ERKEK ŞAHIS: söyleyeni indir

ÜSTEĞMEN EREZ: anlaşıldı komutanım evet

X ERKEK ŞAHIS: hadi anlaşıldı

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 3:

Görseldeki konuşmalarda Akıncı ve Çelik-1 çağrı adında iki kişinin konuşmalarını görmekteyiz. Konuşmalardan net anlaşılacağı üzere buradaki Akıncı çağrı adlı yer Akıncı kulesidir. Peki, neden bu konuşmaları yapan kule personelinin adı teşhis edilmemiştir? 15 Temmuz gecesi kulede kimlerin görev yaptığı bilindiği halde hiçbir kule personelinin adı bu çözümlerde yer almamıştır. Ayrıca Çelik-1'in de helikopter olduğu anlaşılmasına rağmen yine isim belirtilmemiştir.

1.921.701 kayıt nolu 15.7.2016 22:43:17 VHF-2 122,100 MhZ

ÇELİK1: akıncı çelik1

AKINCI:çelik1 devam ediniz

ÇELİK1:efendim yerdeyim ve helikopterimde şu anda şeyler var alınması gerekenler var tekrar gidecem tekrar gidecem VIP kodu alacam ee şuan ışığı yanan helikopter aldiz lambası load olan

AKINCI: ifadeniz anlaşıldı ben araç yolladım yanınıza gelecek 1 dakika içinde

ÇELİK1:yanımdan hızla geçen bir araç oldu oydu heralde

AKINCI: hemen yolluyorum

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 4:

Havacılık dilinde ses üstü yapılan uçuşlara MACH üstü uçuş denilmektedir. Bu MACH kelimesinin yazılışı da M-A-K şeklinde değil, M-A-C-H şeklindedir. Bu yazım şekli tüm askeri dokümanlarda böyledir. Bunun bir pilot tarafından bilinmemesi veya yanlış yazılması mümkün değildir. Oysa görseli verilen konuşmalarda MAK uçuşu şeklinde yazıldığını görüyoruz. Askeri literatürde MAK denilince akla Muharebe Arama Kurtarma gelmektedir. Mahkemede ifade veren sanıklara göre; bu çözümlemeyi yapanın, bu çözümlemeleri buraya yazanın veya bu çözümlemelerin doğru olduğuna dair imza/paraf atan kişinin bir pilot olma ihtimali yoktur. Hatta ikinci konuşmaya dikkatle bakacak olursak, aynı konuşmacının ilkinde MAK yanlış yazılırken ikincisinde ise MACH doğru yazılmıştır. Sonuncu konuşmacı da ise MACK şeklinde farklı bir versiyon daha türetilmiştir. Buradaki farklar şunu göstermektedir ki bu çözümleri yapanlar işin uzmanı olmayan farklı kişilerdir. Eğer şunu dersiniz ki bu konuşmacıların çözümlerini pilotlar yaptı fakat yazma işlemini ise görevli polisler yaptı ve polisler yazarken hata yapmış olabilirler. Peki o polisler yazarken pilotlar kontrol etmiyorlar mıydı? Ya da kontrol etmeleri gerekmiyor muydu? Dosyada birçok pilot 15 Temmuz gecesi ses üstü alçak uçuş yapmaktan suçlandı. Bu mesele böylesine önemli bir meseleyken polislerin yazımlarının kontrol edilmemesi normal mi? Bu örnek göstermektedir ki bilirkişi olarak atanan pilotlar dikta çözümleri çıkartılırken çalışmaların her aşamasında yer almamışlar veya gerekli özen ve ehemmiyeti göstermemişlerdir.

1.922.182 kayıt nolu 15.7.2016 23:58:48 UKA TEL

HAKAN KARAKUŞ: efendim

HAKAN EVRİM: hakan

HAKAN KARAKUŞ: buyur komutanım

HAKAN EVRİM: havadaki kollara söyleyin AKP binasının önünde halk toplanmış ya

HAKAN KARAKUŞ: evet komutanım

HAKAN EVRİM: oraya MAK uçuşu MAK uçuşu oraya olur mu

HAKAN KARAKUŞ: anlaşıldı komutanım 4588 direk ararsanız daha iyi olur

FİLO (MUSTAFA METE KAYGUSUZ): mutabık yakıt bitene kadar MACK üstü geçiş serbest şahin 2 ye

ASLAN4-2 (MUSTAFA ÖZKAN) : anlaşıldı koordinatı ikaz edermisiniz

FİLO (MUSTAFA METE KAYGUSUZ): aslan 4 ikaz edecem bombalar hedef üzerinde mutabıkımız

ASLAN4 (İLHAMİ AYGÜL): eee bombalar hedefte şuan taarruz için MACK üstü geçiş için taarruz için beklemekteyiz

FİLO (MUSTAFA METE KAYGUSUZ): irtifalı tırmanın ikaz edecem

ASLAN4 (İLHAMİ AYGÜL):: 240 da bekliyoruz

FİLO (MUSTAFA METE KAYGUSUZ): anlaşıldı

Sayfa 10 / 22

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 5:

Görseldeki konuşmada ise Genelkurmay üzerinde CAP başlasınlar ifadesi yine yanlış yazılmıştır. C-A-P şeklinde yazılması gereken ifade çok havacılık literatürüne uymayacak şekilde C-H-A-C-P şeklinde yazılmıştır. Yine şunu hatırlatmak gerekir ki bir pilotun bu kelimeyi yanlış yazması söz konusu olamaz. Bu bilirkişilik yapanlar ya pilot değillerdi veya bu çözümlmeleri kontrol etmeden altına imza attılar. Her iki durumda da bu çözümlerin güvenilirliği tartışmalı hale gelmektedir. Bu gibi hatalar şunu göstermektedir ki bu çözümlmeler üzerinde rahatlıkla oynama, değişiklik, montaj, silme gibi bir takım hukuksuz uygulamalara dair şüphe bulunmaktadır.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 6:

22 sayfalık dikta çözüm tutanağı ve bilirkişi raporu adlı dosyayı incelediğimizde sayfa numaralarının karışık olduğunu görmekteyiz. Sayfa sıralamaları; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 11, 12, 14, 10 şeklinde devam etmektedir. Bu sıralamadaki farkın nedenine izah getirilmesi gerekmektedir. Bu sayfaları bu şekilde düzenleyen polis memurlarının ya da başka şahısların amacı neydi acaba? Bu dikta çözümlerinin yer aldığı bu raporlardaki sayfa numaralarının hatalı olarak sıralanması şüphe uyandırmaktadır. Çünkü konuşma bütünlüğünü anlamak ve gerçekçi bir değerlendirme yapmak bakımından tarih, saat, dakika ayrımında olayların başlangıcı kabul edilen ilk saatlerden, olayların sona erdiği son saatlere son saatlere fasılasız dikta çözümü olması gerekirdi. Bu sayfa numaralarını sistem otomatik atadığına göre muhtemelen tarama işlemi yapılırken sayfaların yerinin değiştirilmesinin böylesine önemli bir davada izahı yoktur.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 7:

Dikta teyp çözümleri kayıt numarası ve kayıt zamanı açısından değerlendirildiğinde ortaya yine şüpheli durumlar çıkmaktadır. Dosyada yer alan dikta çözüm tutanağı ve bilirkişi raporu adlı 22 sayfalık dosyayı incelediğimizde kayıt numaralarının ardışık olarak devam etmediğini, aralarında çıkartılmış birçok kaydolduğunu görmekteyiz. Daha önce ifade edildiği gibi, gerçekçi bir değerlendirme yapmak bakımından tarih, saat, dakika ayrımında olayların başlangıcı kabul edilen ilk saatlerden, olayların sona erdiği son saatlere son saatlere fasılasız dikta çözümü olması beklenirdi. Şimdi çarpıcı bir örneğe bakalım;

Aşağıda görselde yer alan kayıtlara baktığımızda 01:09:18'de gerçekleştirilen 1.922.712 nolu kayıttan hemen sonra, 00:28:01'de gerçekleştirilen 1.922.439 nolu kaydın geldiği görülmektedir. Söz konusu raporda bunun gibi onlarca örnek vardır. Peki neden bu kayıtlar zaman ve kayıt numaraları sırasına göre yazılmamıştır? Bu kayıtların sıralamasını kim neye göre değiştirmiştir? Aynı zamanda aralardan kesilmiş olan onlarca kayıt mevcuttur. Neden bu kayıtlar aralardan özellikle seçilmiş ve çıkartılmıştır? Hazırlanan bilirkişi raporundaki çözümlerin doğru olduğunu varsaysak bile kayıtların tamamen sanıklar aleyhinde olan kısımlara ait olduğunu görmekteyiz. Lehte ve aleyhte tüm kayıtlar olmadan ve bu kayıtlar tarih,

saat, dakika ayrımında sıralı bir şekilde sunulmadan bu raporlarla sağlıklı ve adil karar vermek mümkün görünmemektedir.

1.922.712 kayıt nolu 16.7.2016 01:09:18 AN/GRC-171

FİLO (M.METE KAYGUSUZ): şahin 2 filo koordinat veriyorum kuzey 3955.8238

ŞAHİN 2(OĞUZ ALPER EMRAH):devam

FİLO (M.METE KAYGUSUZ): doğu 3247.8515

ŞAHİN 2(OĞUZ ALPER EMRAH): kuzey 3955.8238 doğu 3247.8515

FİLO (M.METE KAYGUSUZ): doğu 3247 47 47.8515

1.922.439 kayıt nolu 16.7.2016 00:28:01 AN/GRC-171

MUSTAFA METE KAYGUSUZ:3247.9125 de dinlemedeyiz 2250 feet

ASLAN 4-2 NUMARASI(MUSTAFA ÖZKAN): aslan 4 -2 numara için koordinatı tekrar edermisiniz

MUSTAFA METE KAYGUSUZ: 3955.8473 kuzey 3247.9125 doğu 2250 feet

ASLAN 4-2 NUMARASI(MUSTAFA ÖZKAN): aslan 4 -2 aldı

Dava dosyasında yine dikta teyp çözümlerinin yer aldığı 60 sayfalık bir belge bulunmaktadır. Bu belgede yer alan çelişkili hususlarla devam edelim. Karışıklık olmaması bakımından ses kaydı çözümlerini kayıt numaralarına göre verelim.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 8:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.921.375 olan diyalogda görüldüğü gibi saat 21:47 sıralarında kuleden 141 filoya çağrı yapılmaktadır. Fakat filodan herhangi bir cevap gelmemektedir. Halbuki aynı belgeye göre yine bu saatlerde Akıncı'dan ilk kalktığı ifade edilen uçakların çoktan filodan ayrıldıkları ve uçak başı yaptıkları iddia edilmektedir. DESK bölgesinde darbe kapsamındaki uçuşları sevk ve idare ettiği iddia edilen Sanık Ahmet Tosun 141 inci filo DESK'te bulunan telsizden bu uçuşları yönetmiş olsa bu saatlerde neden hala DESK bölgesinde değildi ve neden telsizi açmadı? Eğer iddia doğruysa Sanık Ahmet Tosun henüz hiçbir uçak filodan ayrılmadan DESK'e geçmeli ve telsizi açmalı ve DESK bölgesinden asla ayrılmamalıydı. Ayrılması gereken herhangi bir durumda ise mutlaka telsizin başına birini bırakmalıydı. Dolayısıyla kulenin çağrılarına cevap verilmemiş olması mahkemenin gerekçeli kararda detaylarını verdiği bilgileri boşa düşürüyor.

1.921.375 kayıt nolu 15.7.2016 21:47:36 VHF-2 122,100

KULE: kurt filo kule

1.921.375 kayıt nolu 15.7.2016 21:47:36 VHF-G 121,500

KULE: kurt filo kule

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 9:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.921.505 olan diyalogda görüldüğü üzere filo ve uçak arasında geçtiği iddia edilen bir konuşma almaktadır. Gerekçeli karara göre filo ile kastedilen yer büyük bir ihtimalle 141 inci Filo DESK'te bulunan telsiz olmalıdır. Ancak yine DESK'te telsizin başında kimin olduğu kayıta belirtilmemiştir. Bütün pilotların sesini çok iyi bildiklerini iddia eden bilirkişiler neden buradaki sesi tespit edemediler? Bilirkişi raporunda bu ses kayıtlarının öncesi ve sonrasına bakıldığında DESK'te telsiz başında Sanık Ahmet Tosun'un olduğu iddia edilmektedir. Bu ses kayıtlarını analiz edenlerin mantığına göre buradaki konuşanında Sanık Ahmet Tosun olması gerekiyordu. Aşağıdaki görseli verilen konuşmada Filoda Ahmet Tosun veya yerine bıraktığı birinin sesi teşhis edilememiş. Olay şudur ki; bilirkişiler(!) tamamen zanna dayanarak bu ses kayıtlarını çıkarmıştır. Zaten konunun uzmanları tarafından ses kayıtlarıyla alakalı esaslı bir kriminal çalışma yapılmış olsaydı rapor ile ilgili birçok husus boşa düşecekti.

1.921.505 kayıt nolu 15.7.2016 22:11:08 AN/GRC-171

FİLO: Aslan 1 filo, cap e devam edin, mütakip talimatlar gelecek.

ASLAN 1(MUSTAFA AZİMETLİ): Hocam hareket görürsek hareket tarzımız affetmiyoruz doğru mu?

FİLO: Bildireceğim beklemede kalın.

ASLAN 1(MUSTAFA AZİMETLİ): Tamam sizden gelene kadar bekliyorum, şuan bir hareket yok,

FİLO: mutabık ben buradayım.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 10:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.921.563 olan diyalogda görüldüğü üzere Kurt çağrı adını kullanan esrarengiz filo personeli telsizden konuşmaktadır. Kurt filo çağrı adıyla konuşan şahsın nereden konuştuğu ve kim olduğu da tespit edilememiştir. Tespit edilemeyen ses

kayıtları çok ciddi bir sorun ve şüphe oluşturmaktadır. Bu haliyle ses kayıtlarının sonradan uydurulmadığının veya 141 inci Filo DESK bölgesi haricinde başka bir yerden gerçekleştirilmediğinin garantisi verilemez. Sanıklarda doğal olarak bu yetersiz inceleme ve eksikler karşısında ses kayıtlarının kendilerine ait olduğunu inkar etmektedirler.

1.921.563 kayıt nolu 15.7.2016 22:25:30 AN/GRC-171 KURT FİLO: Devam edin ASLAN 1 (EKREM AYDOĞDU): anladım kurt filo tanker nerede birazdan planlama yapacağız KURT FİLO: sadece tanker olduğu söylendi biz bilgi vereceğiz ASLAN 1 (EKREM AYDOĞDU): Anladım bize bilgileri lazım 1.921.564 kayıt nolu 15.7.2016 22:25:30 AN/GRC-211 274
--

Belgeler detaylı incelendiğinde, birçok farklı istasyondan konuşmaların yapıldığı görülmektedir. Dolayısıyla elinde telsiz bulunan herkes bu ses kayıtlarının arasına girebilme imkanına sahiptir. Ayrıca daha önce de ifade edildiği gibi DESK'ten bir hava hareketinin sevk ve idare edilemeyeceğini açıktır. Yine dava dosyasında dikta teyp çözümlerinin yer aldığı 97 sayfalık başka bir belge bulunmaktadır. Bu belgede yer alan çelişkili hususları da kayıt numara sırasına göre açıklamaya devam edelim.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 11:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.921.563 olan diyalogda görüldüğü üzere kimliği tespit edilemeyen esrarengiz şahıslar yer almaktadır. Bay X olarak kaydedilen meçhul şahsın Başçavuş Veli olduğu iddia edilen şahısla konuşmaları tutanağa yansımıştır.

1.921.750 kayıt nolu 15.7.2016 22:48:06 BOARD 2(POS-1)

BAŞÇAVUŞ VELİ: başçavuş veli

BAY X ŞAHİS : abi

BAŞÇAVUŞ VELİ: efendim

BAY X ŞAHİS: eee şimdi terminale helikopterler geliyor 3 tane daha sığmazsa bunları nereye park ettireceğiz

BAŞÇAVUŞ VELİ : onları sığmazsa nereye park ettireceğiz bakım valla

BAY X ŞAHİS : 2 yere ihtiyacım var abi

BAŞÇAVUŞ VELİ : eee dur iki yere ihtiyacım var

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 12:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.921.896 olan diyalogda görüldüğü üzere burada kim olduğu tespit edilemeyen bir X uçağı bulunuyor. Bütün pilotların sesini tanıdıklarını iddia eden bilirkişiler nasıl oldu da bir uçağın pilotunu tespit edemediler ve X olarak kodladılar? Bu X uçağının pilotu Akıncı pilotlarından olmayabilir mi? Yabancı bir uçak olabilir mi? Sanıklarca talep konusu yapıldığı gibi bilirkişi raporlarında yer alan tüm X ve Y şahısları ve (X) olarak kodlanan uçaklar tespit edilmeden sağlıklı bir değerlendirme yapılamaz.

1.921.896 kayıt nolu 15.7.2016 23:12:15 AN/GRC-171

X UÇAK:Hocam şuanda iki

1.921.897 kayıt nolu 15.7.2016 23:12:15 AN/GRC-211

m m

H K S S

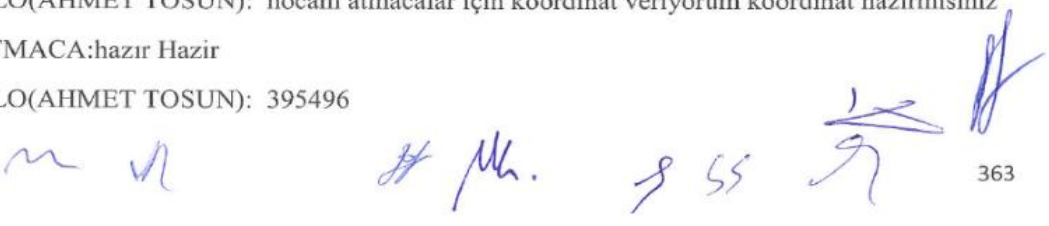
340

X UÇAK: Hocam şuanda iki

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 13:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.922.021 olan diyalogda görüldüğü üzere sanık Ahmet Tosun'a ait olduğu iddia edilen bir ses kaydı bulunmaktadır. Ahmet Tosun bu ses kayıtlarını reddetmiş ve şahsına ait olduğuna dair güvenilir deliller de ortaya konulamamıştır. Çünkü

diyalogda bulunan bir maddi hata, asla tecrübeli bir jet pilotunun yapacağı bir hata ve asla söyleyeceği bir tabir olmayan “paten kurun” ifadesidir. Konunun uzmanı sanıklarca; bütün havacılık yönergeleri araştırılsa dahi uçuş terminolojisinde böyle bir ifadenin bulunamayacağı dile getirilmiştir. Peki, bu kayıtları çıkaranlar pilot değiller miydi? Eğer bu rapor onların kontrol ve gözetiminde yazılsaydı, böylesine alakasız bir tabir bu kayıtların içerisine yazılamazdı. Ya da bilirkişiler bu kayıtları hiç kontrol etmeden mi imzaladılar? Kuvvetle muhtemel polis memurlarınca kaleme alınan bu ifadelerin varlığı, mağdur kişilerin hayatına yön veren bir ciddiyetsizliği ortaya koymuştur.

1.922.021 kayıt nolu 15.7.2016 23:31:49 AN/GRC-171 UÇAK X: 1 toplam 57, 2 toplam 62 2 3 toplam 62, 4 toplam 59, 5 toplam 59, 6 toplam 59, FİLO(AHMET TOSUN): atmaca filo atmaca filo ATMACA: filo devam edin,filo devam edin FİLO(AHMET TOSUN): atmaca filo ATMACA: devam edin dinliyoruz 6 uçak sizi dinliyor FİLO(AHMET TOSUN): hocam atmacalar için koordinat veriyorum koordinat hazırmısınız ATMACA:hazır Hazır FİLO(AHMET TOSUN): 395496 FİLO(AHMET TOSUN): hocam bu koordinat üzerinde 4000 feet irtifadan alçak geçeceksiniz 270 090 radyalinden 250 başta düzeltiyorum 250 başta bu koordinat üzerinde 4000 feet irtifadan alçak geçeceksiniz <u>paten kurun üzerinde paten</u> ATMACA:tüm ifadeler alındı koordinatı tekrar ediyorum	363
--	------------

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 14:

Görseli verilen ve kayıt numarası 1.922.035 olan diyalogda görüldüğü üzere olay adeta üç bilinmeyenli bir denkleme dönüşmüş. Matematik problemlerinde karşımıza çıkan X, Y, Z bilinmeyenleri adeta bilinmeyen ve tespit edilemeyen uçakları tarif etmek için kullanılmış. Bir diyalogda bilinmeyen ve tanımlanamayan 3 farklı uçağın olmasını böylesine hayati bir yargılamada normal karşılamamız beklenmesin.

TÜRK HAVA YOLLARI:9000 feete alçalışta 01 sağ için VOR DME 1 olacak teşekkürler mutabık VOR DME 01 sağ olacak 25 derece şuan 1013 eee anlaşıldı Turkish 230 Turkish 5149

1.922.035 kayıt nolu 15.7.2016 23:35:36 AN/GRC-211

UÇAK X: 2 numara 40 Y ye göre yard sticks olsun unplug

UÇAK Y: (anlaşılmadı)

UÇAK X: kol beklemeye devam ediyoruz soldan dönüşle

UÇAK Z: (anlaşılmadı) ifadeler anlaşılmadı

Bilirkişi raporlarında ortaya konan maddi hatalar ve çelişkilerden bir kısmını görselleriyle birlikte sunmuş olduk. Elbette bu tip tespitlerin sunulanlardan çok daha fazla olduğunu ve dava dosyasında hazır bulunduğunu belirtmek gerekir. Bu görsellerde özetle; kimliği tespit edilemeyen meçhul pilotların varlığını, birden fazla bilinmeyen uçağın varlığını, asla bir jet pilotunun kullanmayacağı tabirleri gördük. Meçhul uçaklar vardı dendiğinde, hayal mi görüyorsunuz veya sanıklar suçtan kurtulmak üzere böyle söylüyor gibi eleştirileri çokça duyduk. Ancak bu eleştirilere karşı bizzat dava dosyasından delillerle cevap vermiş olduk.

Bu bilgilere ek olarak; Bilirkişi raporunda uçak kuyruk numaralarının DVR ve telsiz konuşmaları üzerinden tespit edildiği belirtilmektedir. Ancak bu tespit yöntemi, yalnızca suçlanan pilotun uçak numarasını açıkça söylediği ve bunun DVR'a kaydedildiği durumlarla sınırlıdır. ***Eğer pilot uçak numarasını sözlü olarak bildirmemiş veya DVR'a kaydetmemişse, kuyruk numarasının bu yöntemle belirlenmesi mümkün değildir.*** Benzer şekilde, uçak tipi, veri yük durumu, SMS sayfası veya diğer uçuş bilgileri de pilot tarafından açıkça belirtilmediği sürece ve DVR'da kaydedilmediği sürece tespit edilemez. Raporda yer alan tabloda, bu yöntemle elde edilemeyecek verilerin de eklenmiş olması dikkat çekicidir. Örneğin, nerelere atış yapıldığı, MACH geçişi veya alçak irtifa uçuşu gibi bilgiler, ***yalnızca CSFDR (Cockpit Speech and Flight Data Recorder) verileri ile doğrulanabilirken, bununla birlikte raporda yalnızca DVR ve telsiz kayıtlarının incelenerek tespit yapıldığı belirtiliyorken; söz konusu bilgiler bilirkişi raporundaki tabloda yer almaktadır.*** Bu durum, raporun inceleme kapsamının ötesinde bilgiler ekleme bilgileri içerdiğini ve manipülasyon ihtimalini göstermektedir.

4- Kamera Kayıtları ve Ses Çözüm Tutanaklarını Uyumsuzlukları

Dosyada Hakan Evrim'e ait olduğu söylenen bir telefon görüşmesi kaydı (tape) bulunmaktadır. Bu kayıt, 15 Temmuz günü saat 23:40:17'de yapıldığı belirtilen bir konuşmadır. Konuşmada Hakan Evrim'in, Hakan Karakuş ile görüşerek darbe faaliyetine dair ifadeler kullandığı iddia edilmektedir. Ancak olayın aynı dakikalarına ait kamera görüntüleri incelendiğinde ciddi bir çelişki ortaya çıkmaktadır. İlgili kaydın uzunluğu 54 saniyedir. Bu sürenin 25 saniyesinde Hakan Evrim kamera açısına girmektedir. Görüntülerde Hakan Evrim'in yalnızca koridorda yürüdüğü açıkça görülmektedir. Elinde ne cep telefonu ne de telsiz bulunmaktadır. Yani o an telefonla konuştuğuna dair hiçbir emare yoktur. Dolayısıyla ya bu telefon görüşmesine ait tape sahtedir ya da kamera görüntülerindeki kişi Hakan Evrim değildir. Fakat bilirkişi raporları, tapelerin sahte olduğuna işaret etmektedir. Çünkü aynı anda hem koridorda yürüyen hem de telefon görüşmesi yapan bir Hakan Evrim olamaz.

Ayrıca, filo kamera kayıtlarının 22:53:17 zaman damgasına baktığımızda, (gerçek zamana göre 23:40:17'den itibaren 20 saniye boyunca) Hakan Evrim'in koridorda yürüdüğü görülmektedir. Oysa iddiaya göre, 23:40:09'dan itibaren 32 saniye süresince kuleyle telefon görüşmesi yapıyor olması gerekir. Görüntüyle karşılaştırıldığında, böyle bir görüşme fiilen mümkün değildir.

1.922.063 kayıt nolu 15.7.2016 23:40:09 UKA TEL
YARBAY DOĞAN: alo
HAKAN EVRİM: alo
YARBAY DOĞAN: efendim buyrun komutanım
HAKAN EVRİM: doğan
YARBAY DOĞAN: efendim buyrun
HAKAN EVRİM: eee şuan da havadaki kollarla temas kursana diyarbakırın kolları havada mı
YARBAY DOĞAN: diyarbakır kolları şuan son yaklaşımda komutanım
HAKAN EVRİM: son yaklaşımda kaç tanesi son yaklaşımda
YARBAY DOĞAN: düzeltiyorum onlar iniş için sıra bekliyorlarmış şuanda
HAKAN EVRİM: tamam ee hemen yakıt ikmallerini yapıyorlar tamam
YARBAY DOĞAN: yerde yakıt ikmallerini yapıyorlar
HAKAN EVRİM: tamam hazır oluyorlar
YARBAY DOĞAN: ee şey ee uçaklar tekrar kalkış için hazır oluyorlar
HAKAN EVRİM: hazır oluyorlar oldu mu
YARBAY DOĞAN: anlaşıldı komutanım
HAKAN EVRİM: haydi
YARBAY DOĞAN: biz sizden emir bekliyoruz
HAKAN EVRİM: aynen sağol
YARBAY DOĞAN: sağolun komutanım

Yine, 143. Filo kamera görüntüleri incelendiğinde saat 23:02:11 zaman damgasında, gerçek zamana göre 23:49:11'den itibaren yaklaşık 10 saniye boyunca Hakan Evrim'in koridorda yürüdüğü açıkça görülmektedir. Oysa dosyadan oluşturulan aşağıdaki tabloda, aynı saatler için yani 23:49:01'den itibaren 49 saniye süreyle Hakan Evrim'in dâhili bir telefonda kuleyle görüşme yaptığı kayıtlıdır.

Dava dosyasından temin edilen kamera görüntülerine göre bu süre zarfında Hakan Evrim'in elinde herhangi bir telefon bulunmamaktadır. Görüntülerde yalnızca koridorda yürüdüğü izlenmektedir. Bu nedenle, söz konusu telefon görüşmesinin gerçekten gerçekleşmiş olması mümkün görünmemektedir.

3-) 1.922.127 kayıt nolu 15.7.2016 23:49:01 **UKA** TEL i1912
HAKAN KARAKUŞ: yarbay karakuş
HAKAN EVRİM:hakan
HAKAN KARAKUŞ:buyrun komutanım
HAKAN EVRİM:meydanımıza kaç tane helikopter indi
HAKAN KARAKUŞ:şuan meydanda kaç helikopter 5 tanemi 3 tane mi meydanda kaç tane helikopter var(içeriye soruyor)
HAKAN EVRİM:silahlı varmı helikopter
HAKAN KARAKUŞ:şuan 9 1 tane puma var komutanım iniş talimatı istedi değilmi (içeriye soruyor) kasa kasa uçağı var komutanım puma onun haricinde 8 tane helikopter var komutanım
HAKAN EVRİM:evet dinliyorum
HAKAN KARAKUŞ:8 8 tane helikopter var
HAKAN EVRİM:tamam şunun için söylüyorum eee şimdi helikopterler bizim güvenliğimizi aynı zamanda sağlamalı
HAKAN KARAKUŞ:tamam komutanım
HAKAN EVRİM:tamammı
HAKAN KARAKUŞ:tamam
HAKAN EVRİM:eee şimdi onlarada ee onlarıda şimdi konuşcaz sizin hareket kontrolünüz kontrolünüzdeki gibi alın
HAKAN KARAKUŞ:tamam komutanım

Yargılama sırasında sanık Mustafa Azimetli'nin çok önemli bir tespiti vardır. Kule tapelerinde yer alan konuşmalardan birinde, 'helikopteri çıkaracaklar, vuracağız' şeklinde ifadelerin bulunduğu iddia edilmektedir. Mustafa Azimetli, mahkemede bu tapelerin gerçekliğini sorgulamış ve özellikle mahkûmiyet kararına esas alınan ses kayıtlarıyla, aynı bilirkişilerin hazırladığı telsiz tapelerini saniye saniye karşılaştırmıştır. Yan yana konulduğunda, aynı dakika ve aynı saniyede birbirinden tamamen farklı konuşmaların yer aldığı açıkça görülmektedir. Bu

durum, söz konusu ses kayıtları ve bunların çözümlemelerine müdahale edildiğini net şekilde göstermektedir.

00:00:30	Filo	Atmaca Filo
00:00:32	Aslan1 #1 Numara	<u>Filo Atmaca yaklaşma frekansına geçiyor. Güney 20NM inişe devam edeceğiz.</u>
00:00:40	Filo	Anlaşıldı. İlgili nokta üzerinde geçildi mutabık mıyız?
00:00:43	Aslan1 #1 Numara	Şu an diğer 4 uçak inbound. Son 3 dakika.

1.922.194 kayıt nolu 16.7.2016 00:00:33 AN/GRC-171

ASLAN 3(UĞUR UZUNOĞLU): kurt filo aslan 3

ASLAN 1(MUSTAFA AZİMETLİ) : konusan aslan 1 devam edin

ASLAN 3(UĞUR UZUNOĞLU): kurt filo aslan 3 nizamiyeye 1 adet atış yapıldı nizamiyeye

ASLAN 1(MUSTAFA AZİMETLİ) : hocam tekrar edin nizamiyeye hareketlilik var mı

ASLAN 3(UĞUR UZUNOĞLU): nizamiyede hareketlilik vardı 1 atış yapıldı bilgi 1

Yine dava kapsamında hükme esas alınan raporlarda; 16.07.2016 tarihli ve 00:05:42 saatinde gerçekleştiği iddia edilen aynı konuşmanın iki farklı çözümlemesi arasında çelişkiler bulunmaktadır. Her iki çözümlemede de aynı kayıtlar dinlenmiş olmasına rağmen, farklı isimlendirmeler yapılmıştır:

- Birinci çözümlemede, A9 bölgesinde 230 irtifada bulunan ve bölgede 1 helikopter ile 1 nizamiye vuran kişinin Aslan 4, yani İlhami Aygül olduğu iddia edilmektedir.
- İkinci çözümlemede ise aynı konuşmada Aslan 3, yani Uğur Uzunoğlu'nun bu eylemleri gerçekleştirdiği belirtilmektedir.

Her iki çözümlemede Aslan 1 (Ekrem Aydoğdu) ile ilgili olarak, Aslan 4'ün eylemlerinden haberdar olmadığı, helikopterin vurulması olayını konuşmalarda öğrendiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla iddianame, mütalaa ve kararda Ekrem Aydoğdu'nun helikopterin vurulması olayına karıştığı yönündeki iddialar, bu konuşma çözümlemeleri ile örtüşmemektedir.

Benzer bir durum başka bir konuşmada da görülmektedir. Dikta teyp çözüm tutanağındaki 179 kayıt numaralı konuşmada, konuşmayı Mustafa Azimetli'nin yaptığı iddia edilmiştir. Ancak iddianame sayfa 1210 ve 1214'te bu konuşmanın Aslan 1 Mustafa Azimetli'ye ait olduğu belirtilirken, sayfa 686 ve 1264'te aynı konuşma Ahmet Tosun'a atfedilmiştir. Mütalaa da benzer bir çelişki mevcuttur; sayfa 488 ve 492'de konuşma Mustafa Azimetli'ye, sayfa 436 ve

525'te ise Ahmet Tosun'a ait olduğu iddia edilmiştir. Gerekçeli kararda da bu durumun devam ettiği görölmektedir.

Bu durum, söz konusu konuşma çözümlemelerinde isimlendirme hataları bulunduğunu ve iddianame ile mütalaa arasındaki tutarsızlıkları göstermektedir. Yargılama sonunda da bu çelişkilerin giderilmesi veya açıklınması mümkün olmamıştır. Konuşmaların kendisi aynı olmasına rağmen, farklı kişiler tarafından yapılmış gibi gösterilmesi, raporun güvenilirliğini ve delillerin doğruluğunu sorgulanır hâle getirmektedir.

5- Akıncı Uçuş Kulesi ve Adli Tıp Raporundaki Şüpheli Durumlar

Akıncı uçuş kulesinde yapılan aramanın önemi telsiz konuşma kayıtlarının tutulduğu odanın burada olmasıdır. Sanıkların yaptığı iddia olunan telsiz konuşma kayıtlarının buradan alındığı yazılıdır. Bu bölümde Kulenin ve üssün arama öncesi durumu, arama faaliyetlerinin hukuka uygunluğu, bilirkişi ve adli tıp incelemeleri ele alınacaktır.

Dönemin Meydan Harekât Komutanı olan Nihat Altuntop, 15 Temmuz gecesi kulede bulunmuş, görev yapmış, emirler vermiş ve telsiz ile telefon görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Bu faaliyetler, başkaları açısından suç unsuru oluşturabilecek niteliktedir. Ancak dava kapsamında Nihat Altuntop, müşteki sıfatıyla yer almaktadır.

Ayrıca olay gecesi Nihat Altuntop, telsiz kayıtlarının tutulduğu odaya girmiştir. Kayıtları korumak amacıyla girdiğini ifade etse de odaya kaç kez girdiği, kimlerle birlikte olduğu ve hangi amaçla bulunduğu, kayıtlara herhangi bir müdahale olup olmadığı bilinmemektedir. Bu durum, kulede aktif görev yapan bir kişinin, kayıtların bulunduğu cihazları dikkate alarak ziyaret etmesi nedeniyle olay yerinin bozulduğu ve kayıtların delil vasfının zayıfladığı anlamına gelmektedir. Altuntop, kendi ifadesine göre, odaya girdikten sonra çıkarken, kapıyı kilitlemesini, ışığı kapatmasını ve başka kimseye kapıyı açmamasını söylemiştir ve bu durum oldukça şüpheli görünmektedir.

Bunlar ve benzeri ifadeler, kabullerden ortaya çıkan gerçekler;

- Olaydan 16 gün sonra tekrar kopyalama işlemi yapılmış, buna neden gerek duyulduğu tatmin edici gerekçeler ile açıklanmamış ve yedekleme denilerek geçiştirilmiştir.

- Tutanakta odaya anahtar yardımı ile girildiği yazılıdır. Yani oda ilk arama ve imaj alma işlemlerinden sonra mühürlenerek koruma altına alınmamış ve bu süre boyunca herkesin erişimine açık olarak kalmıştır.
- Sadece 4147 seri nolu cihaz üzerinde (1 nolu server olarak adlandırılan) işlem yapılmıştır. 2 nolu server üzerinde ise bir işlem yapılmamıştır. Ayrıca 1 nolu server üzerinde hangi hard disklerden kopyalama yapıldığı yazılmamıştır.
- İlgili Hash değerlerinin masaüstüne kaydedildiği söylene bile tutanağa geçirilmemiştir.
- Yapılan işlemler yetkisi olmayan kişiler yardımıyla hard disk ve DVD'ye kaydedilebilmiştir. (Tutanakta MEBS görevlisi yardımıyla diyor) Yardımda bulunan kişilerin ne ölçüde müdahalede bulundukları bilinmemektedir.
- Kopyalama işlemi yapılan söz konusu hard disk ve DVD'ler inceleme için adli tıpa gönderilen materyaller arasında yer almamaktadır.
- İmza bloğunda kameraya çeken personelin ismi ve imzası yer almamaktadır. Ayrıca yapılan tüm işlemlerin kamera ile kayıt altına alınıp alınmadığı anlaşılmamaktadır.
- CMK 134/4 maddesine uygun olarak iki kopya alınmamıştır. Dolayısıyla ilgili madde gereği bir kopya şüpheli veya vekiline verilmeyerek açıkça kanun maddesi ihlal edilmiştir.

Sonuç olarak neden yapıldığı belli olmayan bu kopyalama işlemi sonucu elde edilen veriler kimler tarafından, nerede, hangi amaç için kullanılmıştır? Üzerine kopyalama işlemi yapılan materyaller şu an nerededir? Bu materyaller (yani 1 adet hard disk ve 2 adet DVD) neden adli tıpa gönderilmemiştir? Neden ikişer kopya alınmamıştır? Bu sorular kafa karışıklığını ve ham verilere müdahale ihtimalini güçlendirmiştir.

04 Ocak 2019 Tarihli Adli Tıp Raporu İncelemesinde ise ortaya oldukça çarpıcı ve şüpheli durumlar çıkmaktadır. Adli Tıp raporunu incelemeden önce vurgulanmalıdır ki:

- Adli Tıp raporunun incelenen materyalleri, bilirkişilerin laptop üzerinden dinlediği kayıtlarla uyuşmamaktadır.
- İlgili kanun maddesi gereği, bilirkişilerin inceleyeceği materyallerin listesi, sayımı ve mühürlenmiş şekilde teslim alınması zorunludur. Söz konusu raporda imzası bulunan Nail Bülbül ve Şükrü Yılmaz, mahkeme huzurundaki beyanlarında bu kurallara uygun hareket etmediklerini ifade etmiştir.

Tespit 1 Kule Cihaz Odasından Gönderilen Materyaller

Kaynak	Materyal Sayısı	Gönderim Tarihi	İnceleme Tarihi	İncelenen Materyal Sayısı	Notlar
4. ACM (16/10/2018)	1 DVD-R (ELBA DR5F60-PW44)	16/10/2018	04/01/2019	1	Tutanağı dosyada yok, içeriği belirsiz
Ankara C.Sav. (23/10/2018)	13 Hard Disk	23/10/2018	04/01/2019	2 (C4N, RXK)	Diğer 11 hard disk incelenmemiş, kaynağı ve içeriği belirsiz
Ankara C.Savcılığı (20/12/2018)	6 Hard Disk	24/12/2018	04/01/2019	0	İnceleme yapılmamış
Adli Tıp Kurumu	1 USB (16 GB, Kingston)	04/01/2019	04/01/2019	0	Dosya ve tutanaklarla birlikte gönderilmiş

Tespit 2 İncelenen Materyaller ve *HASH Değerleri

Materyal	Kaynak İmaj Tutanağı SHA1*	Kaynak İmaj Tutanağı MD5*	Adli Tıp SHA1	Adli Tıp MD5	Değerlendirme
C4N Hard Disk	D7B...	B7A...	Farklı	Farklı	İmaj alınan ve incelenen değerler uyuşmuyor
RXK Hard Disk	D7B...	B7A...	Farklı	Farklı	İmaj değerleri değişmiş
ELBA DVD	Yok	Yok	Verilmiş	Verilmiş	Arama ve imaj tutanağı yok, karşılaştırma yapılamıyor

Not: C4N ve RXK hard disklerinde Adli Tıp raporunda belirtilen hash değerleri, 21 Temmuz 2016

tarihli orijinal imaj tutanaklarındaki değerlerle uyuşmamaktadır. Bu durum, materyaller üzerinde değişiklik yapıldığını göstermektedir. ELBA DVD için doğrulama yapılamamaktadır.

**SHA1 ve MD5, dijital dosyaların bütünlüğünü doğrulamak için kullanılan kriptografik özet (hash) algoritmalarıdır. Her ikisi de bir dosyayı alıp sabit uzunlukta, benzersiz bir “parmak izi” değeri üretir; MD5 128 bit, SHA1 ise 160 bit uzunluğundadır. Dosyanın orijinal haliyle değiştirilip değiştirilmediğini kontrol etmek için kullanılır; dosya üzerinde en ufak bir değişiklik bile hash değerini tamamen değiştirir. Bu nedenle adli bilişimde, delil niteliğindeki verilerin oynanıp oynanmadığını tespit etmek için kritik bir yöntem olarak uygulanır.*

Tespit 3 Değerlendirme

- Adli Tıp raporunda incelenen materyaller, iddianame ve mütalaada yer alan dikta teyp kayıtlarıyla uyuşmamaktadır.
- Bilirkişiler laptop üzerinden dinleme yapmış, kayıtların kaynağından dinleme yapmamış ve kaynak araçta mühür durumunu dikkate almamıştır.
- Gönderilen 19 hard disk ve 1 DVD’den sadece 3 materyal incelenmiş, geriye kalan 16 materyal inceleme dışında kalmıştır.
- Adli Tıp raporundaki HASH değerlerinin orijinal imaj değerleri ile uyuşmaması, materyaller üzerinde değişiklik yapıldığına dair kanıt teşkil etmektedir.

ALTINCI BÖLÜM

GÖRÜNTÜ KAYITLARINDA HUKUKSUZLUK VE MANİPÜLASYON

1-Hukuki Usullere Uymadan Elde Edilen Deliller

Daha önce mecelle 'de geçen usul esastan mukaddemdir (önce gelir) ilkesine değinmiştik. Özellikle delillerin elde edilme usulünde çok önemli problemler varsa, mahkemenin gerekçeli kararda ortaya koyduğu bilgilere şüpheyile yaklaşmak gerekecektir. Anayasa Mahkemesinin Balyoz davası olarak bilinen davada özellikle dijital delillerin elde edilmesindeki usul eksiklerinden dolayı davayı bozduğunu ve esasıyla ilgili değerlendirmeye çok girmedğini gördük. Yargı birliği, vatandaşlar arasında senin mahkemen-benim mahkemem, senin hâkimin-benim hakimim, senin savcın-benim savcım anlayışına hizmet etmeyecek şekilde, herkes için aynı usul ve esaslarla yargılama yapan mahkemelerin aynı çatı altında toplanmasıdır. Yargı birliği ilkesi, "eşitlik" ilkesinin bir sonucudur. Ayrıca yargı birliği prensibine göre; hukuk devleti vasfı taşıyan bir ülkede alt derecede mahkemelerin verdiği hüküm ve gerekçelerinde farklılıklar bulunuyorsa üst mahkeme niteliindeki yargı organları karar ve içtihatlarıyla bu farklılığı gidermeli ve yargı birliğini sağlamalıdır. Yani bu ilkeye göre Balyoz davasında dijital delillerin elde edilmesindeki usul problemleri görülüyorsa, 15 Temmuz kapsamındaki davalarda da aynı yönde karar verilmesi beklenmelidir. Ancak Akıncı davası olarak adlandırılan davada, dosyanın bütününe etkileyecek sayıda ve ağırlıkta usule dair problem bulunmasına rağmen mahkemeler bunları dikkate almamıştır. Bazı örnekleri maddeler halinde sıralayalım;

- Kamera görüntüleri elde edilirken ve imajı alınırken⁵, bu işlem kurum Hukuk Müşaviri ve sanık avukatı huzurunda gerçekleşmemiştir.

- Soruşturma savcıları imaj alma işleminden önce kamera kayıtlarını izlemişlerdir.

- Bilindiği gibi NVR cihazı dijital formattaki bir video görüntüsünü sabit disk sürücüsüne (HDD) kaydetmek için kullanılan cihazdır. Tespit belgesinde NVR cihazının hangi formatta kayıt yaptığı belirtilmemiştir.

- Tespit belgesinde NVR cihazının kapasitesinin, doluluk oranının ve NVR cihazı içindeki

⁵ İmaj alma bir elektronik delilin kopyasının oluşturulması işlemidir. Yani elektronik delilin o anki içerisinde bulunan verilerin ve son silinmiş verilerin (üzerine bir şey yazılmamış olması gerekir)kopyasını oluşturmaktır.

HDD harddisklerin seri numaraları belirtilmemiştir.

- NVR cihazından 32 GB'lık flash belleğe kopyalama yapılmış, bu yapılırken flash belleğe kaydedilen verinin imajı alınmamış ve hash⁶ değerini gösteren tutanak tutulmamıştır.

- 25/07/2016 tarihli tutağa göre NA87L0L6 ve NA82DAJW seri numaralı harddisklere kopyalanan veriler, kopyalanma öncesi bilinmeyen bir cihazda depolanmış, bilinmeyen bu cihazdaki (bilgisayar ya da harddisk) depolama verilerin hukuki değerini sorgulamaya açmıştır.

- Adli tıp raporlarında belirtildiği gibi, bilinmeyen bir cihazda depolanan kayıtların video editleme⁷ (düzenleme) programı ile açılmış ve üzerinde bazı işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda 142 adet (DAT) formatındaki videonun tamamı (AVI) formatına dönüştürülmüştür. Yani birileri hiçbir tutanakta belirtilmeyen ve bilinmeyen cihazda kayıtları açmış, videoların bazı parçalarını kesmiş ve onların formatını değiştirerek mahkemelere orijinalmiş gibi göndermiştir.

- Ayrıca görüntülerin açıldığı cihazlar ile alakalı hiçbir bilgi olmadığından bu cihazların LOG kayıtlarına⁸ erişilememektedir. LOG kayıtlarına erişim mümkün olmadığından kopyalanan görüntüler üzerinde yapılan manipülasyonlara ait dijital iz takibi yapılamamaktadır.

Böylesine önemli bir ve defalarca kez ağırlaştırılmış müebbet cezalarıyla yargılanan sanıkların bulunduğu bir davada, deliller üzerinde aleni bir şekilde yapılan bu manipülasyonların görmezlikten gelinmesi kesinlikle kabul edilemez. Adil ve bağımsız bir hukuk sistemi asla bunu kabul etmez.

Yine deliller toplanırken ihmal edilen çok önemli çok önemli bir nokta delillerin muhafazasıdır. Dava dosyasındaki mühür kilit durumunu gösterilen tablo incelendiğinde, 23 Temmuz 2016 günü hariç kamera görüntülerinin kayıt altına alındığı Z-20 numaralı oda mühürlenmemiştir. Ayrıca odada çalışmaların sürdüğü 13 günün sadece 7 gününde kilitlenmiş, geriye kalan 6 gününde açık olarak bırakılmıştır. Kilitli olduğu günlerde ise odanın anahtarı akşam nöbetçisi olan polis memurlarına verilmiştir. Diğer günlerde bu Z-20 numaralı oda neden mühürlenmedi?

⁶ Hash değeri dosyaların veya verilerin bütünlüğünü kontrol etmek için kullanılır. Bir dosya indirildiğinde veya kopyalandığında, dosyanın bütünlüğünü doğrulamak amacıyla hash değeri ile karşılaştırma yapılır. Eğer asıl ve kopya dosyalarda hash değeri aynıysa, dosya doğru şekilde indirilmiş veya kopyalanmış demektir. Hash değeri farklıysa dosyada/veride hata veya müdahale olduğunu gösterir.

⁷ Bir görüntü kaydının içeriğini ya da görünüşü değiştirme işlemi, düzenlemek.

⁸ Bilgi işlemde log kaydı, bir bilgisayar sisteminde meydana gelen olaylar hakkındaki bilgileri bir günlük dosyasında depolamak anlamına gelir.

Mühürlenmemesini kim istedi? Elde kilitleme imkânı varken bu günlerin yarısında bu oda neden kilitli olarak bırakılmadı? Odanın kilitli bırakılıp bırakılmamasına kim ya da kimler karar verdi? Kilitli olmadığı zamanlarda bu odaya kontrolsüz olarak birileri girip çıktı mı? Tutanaklara göre o dönemin savcılar; 6 gün hiç tutanak tutmayarak, 1 gün hariç odayı mühürletmeyerek, 6 gün odayı kilitlemeyerek, kilitli günlerde anahtarı emniyete almayarak delil olabilecek materyalleri koruyamamış, kontrolsüz olarak kopyalanmasına veya çalınmasına göz yummuştur. Bunu nereden anlıyoruz? Görüntü kayıtları tüm yandaş medyada yayınlanmış, kamuoyu oluşturarak delil olmadan, kovuşturma yapılmadan sanıklar ve aileleri haksız yere karalanmak suretiyle suçlu göstermeye çalışılmıştır. 15 Temmuz'dan çok kısa bir süre sonra dosyalarla alakalı gizlilik kararı varken, sanık avukatları dahi dava dosyasının ek klasörlerine ulaşamıyor iken, söz konusu kamera görüntülerinin ve dikta teyp kayıtlarının medyaya nasıl sızdırıldığı? hangi savcıların buna müsaade ettikleri? bu kanunsuz olayın vuku bulmasına nasıl göz yumdukları? sorulması gereken temel sorulardır.

2-Görüntü Kayıtlarında Manipülasyon

İlk olarak dava dosyasının ek klasörlerinde yer alan Görüntüler\141 Filo Komutanlığı klasöründe içerisinde “Atlama” adında bir belge bulunmaktadır. Bu dosya içerisinde saat 02:18 ile 02:23 ve 04:12 ile 06:55 sırasında meydana gelen atlamanın sebebi, kamera pozisyonundaki değişiklik şeklinde ifade edilmiştir. Ancak bütün kamera görüntülerinden anlaşıldığı üzere bu kameranın pozisyonu sabittir ve kesintisiz kayıt yapmaktadır. (Channel 5-2016-07-16-02-38-51.AVI) uzantılı video kaydında 02:18 ile 02:23 zamanları arasında tam 4 dakika 25 saniyelik bir atlama söz konusudur. Sanıklar mahkemede bu atlamanın sebebinin kamera pozisyonundaki değişiklikten kaynaklanmadığını detaylıca göstermiştir. Bahse konu kameranın görüntüsü başka bir kameraya yansımıştır. Sanıklar bu kameradan alınan görüntülerden hareketle atlama olduğu söylenen kameranın baktığı açılar, özellikle kenar ve köşe noktalarına dair kesitleri belirtilen saat aralığı için kıyaslamışlar ve kamera pozisyonunda hiçbir değişiklik olmadığını ortaya koymuşlardır. Kamera hep aynı açıda ve aynı yerde çekmektedir. Dolayısıyla buradaki atlamanın sebebi önceki belgede ifade edildiği gibi kamera pozisyonunun değişikliği değildir. Peki bu görüntüler üzerinde inceleme yapan şahıslar, görüntüleri manipüle etmek suretiyle değiştirmiş ve aradaki eksik kısımları bilerek çıkartmış olabilir mi?

İkinci olarak 141 inci filo kamera görüntüsünde saat 04:12 ile saat 06:55 arasında tam 2 saat

42 dakika ve 50 saniyelik bir "atlama" bulunmaktadır. Aradaki kaybolan zamanın büyüklüğü oldukça dikkat çekicidir. Bu aralıktaki görüntülerde sanıkların lehine ne gibi gelişmeler yaşanmaktaydı? Mesela bu zaman diliminde Abidin ÜNAL'ın aleyhine birtakım görüntüler mi vardı ve aradan çıkartılmak suretiyle yok edildi? Çünkü görüntü alanı Abidin Ünal'ın çok sık kullandığı bir koridordu ve bu zaman aralığında kendisi filoda bulunuyordu.

Üçüncü olarak 141 inci filo koridorundan başka bir görüntüyü inceleyelim. Burada da 16 Temmuz 2016 saat 16:59 ile 17:05 arasında 5 dakika 48 saniyelik bir "atlama" söz konusudur. Aradaki görüntü çıkartılmış ve geriye kalan görüntü ise eklenerek bir bütünmüş gibi gösterilmeye çalışılmıştır.

Son olarak 141 filo koridorundan başka bir görüntüye bakalım. Burada da 16 Temmuz 2016 saat 20:35 ile 20:37 arasında 2 dakika 33 saniyelik, saat 20:42 ile 20:45 arasında 2 dakika 44 saniyelik, yani toplamda 5 dakika 17 saniyelik bir "atlama" söz konusudur. Ayrıca saat 23:33 ile saat 23:38 aralığında 5 dakika 8 saniyelik bir "atlama" bulunduğu görülmektedir.

Sonuç olarak dava dosyasındaki bilgi ve belgelerden hareketle 6 farklı zaman diliminde gerçekleşen "atlama" işlemi, kamera görüntüleri üzerinde manipülasyon yapıldığını ortaya koymuştur. Bu 6 farklı atlama esnasında toplam 3 saat 3 dakika ve 28 saniyelik 141 inci filoya ait kamera görüntüsü yok edilmiş ve tarihin karanlık sayfalarına gömülmüştür. Peki, kamera görüntülerinde olmayan yaklaşık 3 saatlik zaman dilimi içerisinde davanın seyrini değiştirecek görüntüler var mıydı?

21 Temmuz 2016 tarihli tutanağa göre 18 Temmuz 2016 günü 2 servera bağlı altı 6 adet hard diskin imaj alma işlemleri saat 13:20'de başlamış ve aynı gün 20:23 saatinde tamamlanmıştır. İşlemler 18 Temmuz 2016 tarihinde bitmiş olmasına rağmen tutanak 21 Temmuz 2016 tarihinde düzenlenmiştir.

Yine dava dosyasında 371 inci klasörde yer alan belgede yapılan aramalar sonucu elde edilen bilgilerin yazılı olduğu doküman inceleme ve tespit tutanağı bulunmaktadır. Buna göre imaj alma esnasında oluşturulan hard disklerin bir kısmı olay üzerinden 27 ay mahkeme başladıktan 14 ay geçtikten sonra incelenmek üzere adli tıpa gönderilmiştir. Ayrıca imaj alma işlemlerinden sonra sökülen hard diskler tekrar takılmış ve Cumhuriyet Savcısı Şaban Yılmaz'ın talimatı ile sistem çalışır hale getirilmiştir. Yani hayati derecede önemli delil içeren sistem faal edilerek

uzaktan erişimlere dolayısıyla müdahalelere açık hale getirilmiştir. Aynı zamanda faal hale getirilen bu sistem üzerinden 01 Ağustos 2016 tarihinde kopyalama ihtiyacı ile tekrar işlem yapılmıştır. Örnekteki olay delillerin muhafazası yönünden uygulanması gereken prosedüre uyulmadığını ve tekrar tekrar işlem yapılarak yeni kopyaların oluşturulduğunu ortaya koymaktadır.

YEDİNCİ BÖLÜM

RADAR VE KARA KUTUDA (CSFDR) HUKUKSUZLUK VE MANİPÜLASYON

Hava radar kayıtları, gerçekleştiği iddia edilen patlamaların kim tarafından ve ne şekilde gerçekleştirildiği konusunda en önemli delillerden biridir. Hava radar kayıtlarında tanımlanan hava taşıtlarının izleriyle, patlamanın olduğu saat aralığı eşleştirildiğinde o saatlerde havada kaç adet hava taşıtı olduğu, hava taşıtının türü, kalkış yaptığı hava üsleri gibi bilgiler olayın aydınlatılmasına çok büyük katkı sağlayacaktır. Teknik olarak hava radarları her izi kaydetme kapasitesine sahip değildir. Bazen hız, uçuş irtifası gibi unsurlar bazı izlerin radarda görünmesini engelleyebilir. Ama bu durum istisnaidir ve çoğu zaman hava resimleri diğer delillerle de desteklenmesi durumunda güçlü bir delil özelliğine sahiptir. Ancak hava radar görüntülerinin kırılmamış ham halinin hem sanık ve müdafiiine hem de savcılığa aynı şekilde sunulması olmazsa olmaz bir prensip olmalıdır. Takdir edilir ki kırılmış, belli dakikaları dikkate alınmış, akar görüntüler yerine sadece resim haline getirilmiş hava radar kayıtları oldukça şüpheli olduğu gibi gerçeğin tespitinde de elverişli bir araç değildir. Akıncı dava dosyası incelendiğinde sanıklarca talep olunmasına rağmen 15 Temmuz gecesi ve devamına ait radar görüntülerinin ham hali (MASE, MICE) ve akar görüntüler dosyaya kazandırılmamıştır. Dosyada olan, sadece zaman atlamalı ekran görüntüsü çıktılarıdır. Tüm dijital delillerle ilgili olabilecek problemler radar kayıtları içinde geçerlidir. Manipülasyona oldukça açık olan bu kayıtlar üzerinde değişiklikler yapılabilmektedir. Bu manipülasyonlara bazı örnekler vererek devam edelim.

1- Mehmet Şanver'den Radar Kayıtlarında Manipülasyon İtirafı

Mehmet Şanver dönemin Muharip Hava Kuvveti ve Hava Füze Savunma Komutanıydı. Eskişehir'de yerleşik birlik Birinci (BHBM) yani Birleştirilmiş Hava Harekât Merkezi olarak da biliniyordu. Tüm Türkiye'nin hava sahasının kontrolünü yapan merkez de dahil olmak üzere birçok bağlı birliğin komutanlığı Mehmet Şanver tarafından yürütülmekteydi. Kendisi bir televizyon programında 15 Temmuz gecesi bazı radar izlerini sildiklerini itiraf etmişti. Duruşmada bu televizyon programına atfen Avukat Hande Berktin tarafından "radar izlerinin silindiğini açıkladınız programda bunu hatırlıyor musunuz?" sorusu soruldu. Mehmet Şanver, "evet kitabımda⁹ da yazdım" şeklinde cevap verdi. Şanver konuyu açıklarken, bunun

⁹ 15 Temmuz Kartal Yuvasının İstilasası adlı kitap

Cumhurbaşkanını korumaya yönelik önemli bir görev olduğunu ifade ediyordu. Bu işlem Cumhurbaşkanını korumaya yönelik yapılmış olsa bile başka bir gerçeğin de itirafı anlamına geliyordu. Yani bu radar kayıtlarını depolayan en önemli merkezlerden birisi, radar izlerini silebiliyormuş ve hatta bazı izleri silmiş. Mehmet Şanver vefat etti ve yaşıyorsa kendisine şu soruları sormak isterdik. Başka izler de silindi mi? Varsa başkaca silinen veya eklenen kayıtlar hangi amaca matuf olarak silindi veya eklendi? Bu işlemlerin kuvvetli bir şüpheye neden olduğu ve komuta ettiğiniz birliği zan altında bıraktığının farkında mısınız? Sadece Cumhurbaşkanını korumaya yönelik kayıtları sildiğinizi ve başka oynamalar yapmadığınızı nasıl anlayacağız? Delil güvenliği konusunda sorun olmadığına dair hangi güvenceyi verebilirsiniz? Bu soruları artırmak mümkün. Balyoz davası olarak bilinen davanın esasa hiç girmeden sadece dijital delillerin elde edilişi ve usul hukuku kapsamında bozulduğunu hatırlatmak istiyoruz. Yukarıdaki örnek ve devam eden bölümlerde vereceğimiz adeta kumpasın itirafı anlamında ki örnekler acaba Ergenekon ve Balyoz davalarında ortaya çıksaydı, dönemin Ergenekon yanlısı medyası olaya nasıl yaklaşırdı? Yorum okuyucunun.

2- Duman Kayıt Cihazı Çözümlerine Yansıyan Şüpheli İşlemler

Eskişehir Birleştirilmiş Hava Harekât Merkezi (BHBM) ile Diyarbakır'da hava trafiğini izleyen ve yöneten radarlardan olan Birleştirilmiş Kontrol İhbar Merkezi (BİKİM) arasında yapılan ve duman 2 kayıt cihazına kaydedilen telefon görüşmeleri çözüm tutanağına dönüştürülmüştür. Telefon görüşmelerini yapan askeri personelin, savcıya sunmak üzere Akıncı Davası için radar kayıtlarına dair bilgileri hazırladıkları konuşmalardan anlaşılmaktadır. Davanın dayandığı temellerden olan hava radar kayıtlarına gölge düşüren ve oldukça şüpheli kabul edilmesi gereken işlemlerden bazı örnekler sunarak devam edelim.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 1:

Aşağıda görseli verilen çözüm tutanağında; 15 Temmuz gecesi Eskişehir BHBM'de görevli olan Hv. Plt. Kur. Alb. İsmail Üner tarafından Diyarbakır'dan kalkan uçaklara ait izlerin istenildiği anlaşıyor. Bu emir karşısında ilgili askeri personelin arasında gerçekleşen konuşma manipülasyonun boyutunu ortaya koyuyor.

511.460	16.07.2016 23:32:49	01:02	Arşiv	PSTN (Telefon)	60- BİKİM DİYARBAKIR	90#####	<<			
	Kaynak 1071									
	PSTN: 60- BİKİM DİYARBAKIR 90#####									

511460

- Efendim, Tanzer Yüzbaşı
- Abi, nıpyon? Serdar. Kafam durdu kusura bakma yaa
- Yok be yok.
- Abi Őindi bu Atmaca'ya Pars'ın Şeyi iŐlenmiŐ ya
- Atmaca'yla?
- Overley izlenen iz Diyarbakır'dan kalkan dŐn geceki
- Ha hah
- Őner albay istemiŐt hatırladın?
- Evet
- Őindi yaptık da bi kısmına çıkmamış hem Atmaca'da var hem Şey de var Pars'da var. Bir kısmında böyle bi kopukluk var.
- Hııı
- Orayı biz kendimiz Őeyle çizdik yani çizgiyle falan doldurduk.

KonuŐmadan anlaŐıldıđı Őekliyle Diyarbakır'dan kalkan uŐaklara ait izlerin ćalıŐılmıŐ ancak izlerde bazı boŐluklar, kopukluklar olduğu iŐin bu kopuklukların el ile ćizilerek doldurulmuŐ. Yapılan bu iŐlem iŐin izin istenmiŐ ve karŐı taraftaki yetkili olan kiŐi doldursunlar Őeklinde emir vererek isteği kabul etmiŐ. Belgenin kontrol amaŐlı gŐnderileceđi, kontrol edildikten sonra tekrar gŐrŐŐmek ũzere anlaŐıldıđı yazılmıŐtır. İlgili radar kayıtları ũzerinde oynamalar, deđiŐiklikler yapıldığı hem Emekli Korgeneral Mehmet Őanver'in mahkeme huzurundaki beyanlarında ve yazdığı kitapta hem de gŐrsellerde detayları verilen telefon gŐrŐŐmesi iŐeriđinde aŐıkća ikrar edilmektedir

- Hani sıkıntı olmaz diye düşünüyorum ama.
- Bi saniye
- Bi gönderiyim istersen abi.
- Şu akşamki şeyler varya Annonlar; Atmaca, Pars onların bir kısmı çıkmamış da biz onu şeye dataya uygun doldurduk diyo bu şekilde diyorlar... (-Doldursunlar / ORTAM) Doldur doldur
- Tanzer abi bi gönderiyim abi
- Tamam gönder raporu
- Bi bak istersen
- Tamam oldu tamam

İlgili askeri personel sıkıntı olmaz dese bile yine de durumdan rahatsız olduğu anlaşılmaktadır. Hava resmini emin olmak için göndereceğini ve kontrol edilmesinin daha uygun olacağını ifade ederek aslında bu konudaki tereddüdünü de ortaya koymaktadır.

Çözüm Tutanağı Değerlendirme 2:

Aşağıda detayı verilen ve dava dosyasında da yer alan içerikte; radar kayıtlarını müzakere eden iki askeri personelin arasında gerçekleşen konuşma manipülasyonun boyutunu ortaya koyuyor.

Kişi B: Dur nasıl kesmişsin ona da bakayım ben. **Direkt kesmişsin.**

Kişi A: Abi nasıl kestim onu biliyor musunuz?

Kişi B: Bunları kesmesen daha iyi bak senin nereden kalkmış İncirlikten kalkmış kesmesen iyiydi. Sen hacı o zaman renkleri değiştireceksin ya, sen bunları kesmeden gönder bana.

Kişi A: Abi kesmeden gönderemem. **Doğu Akdeniz'de izim çıkıyor**, aynı numarası aynı zamanda **Suriye üzerinde.**

Kişi B: Doğu Akdeniz'de mi (şaşıyor)

Kişi A: Aynen 2 tane unknown o tarafta çıkıyor, iz numaraları aynı çünkü trafikler o saatler arasında zıplamış öyle saçma sapan gözüküyor, ben de onları keserek boyayarak öyle değiştirdim.

Kişi B: Yoksa çok alakasız mı çıkıyor diyorsun.

Kişi A: Bir de zıplıyor, ok çekiyorum bir tanede.

Kişi B: Ne yapmışlar, farklı yerlerde izler çıktığı için kesmişler boyamışlar, siz de bize orijinallerini vermiyorsunuz.

Yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda, elde edilen veriler yalnızca telefon görüşmelerine yansımış aksaklık ve sıkıntıları göstermektedir. İnceleme ve rapor hazırlığı sırasında başka hangi sorunlar yaşandığı ve hangi girdilerde düzeltmeler yapıldığı bilinmemekle birlikte, telefon görüşmelerinden ortaya çıkan bulgular dahi radar kayıtlarının işlenmesi, raporlanması ve delil niteliği kazanmasında önemli eksiklikler ve sıkıntılar olduğunu göstermektedir. Bu durum, söz konusu kayıtların olayın tümünü kapsayan, tarafsız ve üzerinde oynanmamış bir delil niteliği taşımadığını ortaya koymaktadır. Telefon görüşmelerinden anlaşılmaktadır ki;

- Radar kayıtlarına eklemeler ve düzeltmeler yapılmıştır.
- Sadece “unknown” (bilinmeyen) olarak işaretlenmiş bazı radar izleri incelemeye tabi tutulmuş ve bu süreçte çeşitli sıkıntılar yaşanmıştır. Örneğin, bir uçak kalkış yaptığı anda “friendly” olarak izlenmeye başlanmış olsa dahi, bu uçak olaylara karıştığında iz etiketi değiştirilmemiş, dolayısıyla radar kayıtlarında ve raporlarda bu uçak incelenmemiştir.
- Savunmalar sırasında pilotlar tarafından dile getirildiği gibi, aynı anda çok sayıda radar izi havada bulunmuş, bu durum inceleme ve raporlama sürecini zorlaştırmıştır.
- Bazı radar izlerinin aynı iz numarasına sahip olarak farklı bölgelerde (örneğin Türkiye, Doğu Akdeniz ve Suriye) çıktığı, iz takibinde atlamalar ve zıplamalar olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, ham kayıtlar üzerinde kesme, boyama ve düzeltmeler yapılmasına yol açmıştır.

Tüm bu bulgular ışığında, radar kayıtları üzerinde değişiklikler yapıldığı, bazı izlerin incelenmediği veya yanlış etiketlendiği, dolayısıyla raporlara yansımadığı anlaşılmaktadır. Bu durum, olaylara karışan bazı kişilerin radar kayıtlarında yer almamış olabileceğini ve söz konusu kişilerin iddia edilen eylemleri gerçekleştirmiş olabileceğini ortaya koymaktadır.

3- Altı Farklı Raporda Birbiriyle Tutarsız Radar Kayıtları

Gölbaşı bölgesindeki Özel Harekât ve Emniyet Havacılık yerleşkesine bomba attığı iddia edilen uçaklar için en önemli delillerden birisi de hava radar kayıtlarıdır. Mahkemenin ve savcılığın kabulünün doğru olabilmesi için radar kayıtlarının bombanın atıldığı iddia edilen saat aralığında akıncıdan kalkması, gölbaşı bölgesine yönelerek iz bırakması ve eylemini gerçekleştirdikten sonra geri döndüğüne dair izlerin olması gerekir. Radar kayıtlarını analiz eden birden fazla belgeye dair tablo aşağıda yer almaktadır. Her rapor arasında farklılık olabileceği kabul edilebilir bir olgudur. Ancak raporlar arasında uçak sayısı bakımından farklılıklar şüphe verici niteliktedir. Gölbaşı Emniyet Havacılık Dairesi Başkanlığı patlaması saat 23.08 de olduğu iddia edilmekte ve artı-eksi 10 dk eklenerek bu aralıkta akıncı kalkışlı uçakların muhtelif 6 rapordaki sayısı tabloda yer almaktadır. Aynı şekilde Gölbaşı Özel Harekât saldırı saati olan 00.01 için de artı-eksi 10 dk. uygulanarak tespit yapılmıştır.

Raporun Adı	Mahkeme Dosya No	Akıncı Üssü Kalkışlı Uçak Sayısı	
		23.08 (+/- 10 dk)	00.01 (+/- 10 dk)
Belge 1 (Eskişehir BHHM)	115338	5	3
Belge 3 (Eskişehir BHHM)	112629	4	0
Belge 3 (Eskişehir BHHM)	Ek 5-10	4	1
3 İmzalı Uzman Raporu	162743	4	1
TAİ Bilirkişi Raporu	-	3	2
Ahlatlıbel Radar Raporu	165552, 165338, 165137	8	5

Raporlara bakıldığında onlarca müebbet cezaya hükmedilen davada kullanılan bu raporların delil vasfını taşımadığı görülmektedir. Örneğin; Emniyet Havacılık saldırısı +/- 10 dk. zaman aralığında Eskişehir BHHM'ye göre Akıncı kalkışlı 4 uçak, Ahlatlıbel Radar Kayıtlarına göre ise 8 uçak bulunmaktadır. Yine Özel Harekât saldırısı +/- 10 dk. zaman aralığında Eskişehir BHHM'ye göre Akıncı kalkışlı hiç uçak yokken (0 uçak), Ahlatlıbel Radar Kayıtlarına göre ise 5 uçak bulunmaktadır. Bu raporlardan hangisini doğru kabul edeceğimiz bir soru işareti olmakla birlikte verilen rakamları teyit eden diğer delillerde başka tutarsızlıklara konu olmaktadır.

4- Kara Kutu (CSFDR) Kayıtlarına Yansıyan Şüpheli İşlemler

i) CSFDR (kara kutu) kapasitesi ve eksik kayıt sorunu

- F-16 teknik dokümanında (TO TK1F-16CM-1, s.246) CSFDR'nin son 7 uçuşu kaydedebildiği yazılıdır.
- Buna rağmen, olay günü uçuğu iddia edilen uçakların bazı sortilerine ait kayıtlar eksik veya hatalıdır.
- 7 uçuşu depolayabilen bir sistemde bu tür eksikliklerin olması olağan değil ve "dışarıdan müdahale" şüphesi uyandırıyor.

ii) TAİ raporundaki sayı çelişkileri

- Raporlarda (TAİ ve BHHM) Akıncı Üssü'nde 60+6 uçak görünüyor.
- 15'i uçuşa katıldı (19 sorti yaptığı iddia ediliyor).
- 14'ü katılmadı ama CSFDR incelemesi yapılmış.
- 31 uçak ise hiç incelenmemiş.
- Diyarbakır'dan geldiği söylenen 6 uçak var.
- Motor download verileri ve görsel gözlemler ile "uçmadı" denilerek incelenmemiş. Ancak aynı raporda motor download bilgilerinin hata yapabileceği de yazıyor → bu çelişkili.
- Akıncı'da 77 uçak olduğu söyleniyor. Raporda sadece 66'sı var, 11 uçak raporlardan tamamen kayıp.

iii) Eksik veya hatalı CSFDR verileri

Uçuş yaptığı iddia edilen 19 sortinin:

- %27'sinde (5 sorti) hiç kayıt yok,
- %26'sında (5 sorti) kalkış saatleri uyumsuz,
- %5'inde (1 sorti) kısmi kayıt var,
- Yalnızca %42'sinde kayıtlar tutarlı.
- Bomba atıldığı iddia edilen 6 sortinin:
- %50'sinde (3 sorti) kayıt hiç yok,
- 1 sortide kayıt kısmi.
- Yani bombalama ile ilişkilendirilen uçuşların çoğunda güvenilir veri yok.

- 93-0683 kuyruk numaralı uçak
- Makinist uçuş takip çizelgesinde ve BHHM ceridesinde bu uçak açıkça yer alıyor.
- 16 Temmuz sabahı iniş yaptığı kayıtlı.
- Ancak TAİ raporunda bu uçağa dair hiçbir bilgi yok.
- Bu durum, “kayıp uçaklar” meselesini gündeme getiriyor. Yani 11 uçağın raporlarda olmaması bilgi saklandığı şüphesini doğuruyor.

- 2020’de Sabiha Gökçen Kazasında pistten çıkan yolcu uçağının kara kutusu THY Teknik’e değil, tarafsız yabancı bir kuruma incelettirilmiş.
- Gerekeçe: “Spekülasyona neden olmamak.”
- Burada ise olayın tarafı olan Hava Kuvvetleri ve TAI’nin kendi kendini incelemesi söz konusudur.
- Bu durumun objektiflikten uzaktır ve CSFDR kayıtlarının tarafsız bir yabancı kuruma incelettirilmesi talebi mahkemece reddedilmiştir.
- Ayrıca aşağıda yer aldığı gibi Emniyet Genel Müdürlüğü resmi yazısında 15-16-17 Temmuz tarihlerinde izinsiz olarak uçuş gerçekleştiren 97 hava aracı bulunduğu 57 uçuşa ilişkin pilot kimliklerinin tespit edilemediği ifade edilmektedir.

Tüm bu bilgiler ışığında Daire Başkanlığımızca Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan bugüne kadar temin edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda 15-16-17 Temmuz 2016 tarihlerinde izinsiz olarak uçuş gerçekleştiren toplam 97 adet hava aracına ait pilot bilgilerinden 40 tanesinin belirlendiği, 57 adet uçuşa ait pilot bilgilerinin ise belirlenemediği anlaşılmıştır.

Bu kapsamda; Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan temin edilen bilgilere ilişkin yapılan güncellemeler (Ek-2)'de yer alan tablomuzda kırmızı renk ile işaretlenmiştir.

SONUÇ

15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan olaylara ilişkin hazırlanan raporlar, dava sürecinde en kritik deliller arasında gösterilmiştir. Ancak yapılan incelemeler, bu raporların gerek hazırlanış usulleri gerekse içerikleri bakımından ciddi çelişkiler ve eksiklikler barındırdığını ortaya koymaktadır. Maddi gerçeğe ulaşmak için hayati önem taşıyan delillerin, bilimsel yöntemlere ve hukuki kurallara uygun şekilde toplanmadığı, değerlendirilmelerin ise çoğu zaman ön kabullere dayandığı görülmektedir. Aşağıda bu eksiklikler madde madde sunulmuştur;

- **Olay yeri delilleri** usule aykırı şekilde toplanmış, zincir korunmamış, temizlik ve üçüncü kişilerce müdahale edilmiştir.
- **TNT ve metal parça bulguları**, rapor özetlerinde kesin ifadelerle yazılmış, ancak ek raporlarda bilimsel olarak doğrulanmamıştır.
- **CSFDR (kara kutu) kayıtları** uçuşların yarısından fazlasında eksik, hatalı veya tamamen yoktur.
- **Radar, telefon ve telsiz kayıtları** çelişkili ve bütüncül şekilde değerlendirilmemiştir.
- **Pilotlar ile olaylar arasında doğrudan bağlantı kurulamamış**, somut delil sunulmamıştır.
- **Uçakların tespiti** eksik yapılmış, bazı uçaklar raporlarda hiç yer almamıştır.
- **Bilirkişi raporları** tarafsız teknik destekten yoksundur; ön kabuller ve varsayımlara dayalıdır.

Sonuç olarak: Bu eksiklikler, raporların maddi gerçeği ortaya koymadığını; ön yargı ve algı yönetimine dayalı olduğunu göstermektedir. Gerçeklere ulaşmak için delillerin tarafsız ve bağımsız kurumlarca yeniden incelenmesi talebinin ne kadar yerinde olduğu ve mahkemenin bu talepleri reddetmesinin açıkça adil yargılama ihlali olduğu değerlendirilmektedir.